

panorama

Pro své klienty vydává ČSOB a její finanční skupina • zima 2008/2009

**Držíme kurz
i v těžších dobách**

8

24

stalo se	3	Vysoké ocenění pro nové ústředí ČSOB
aktuálně	4	Ani Česká republika není vůči krizi imunní
produkty	6	Trendy v úrokovém zajištění
makroekonomika	7	Důsledky zavedení eura na Slovensku pro českou ekonomiku
cestujeme	8	Cestování po jihovýchodní Asii
rozhovor	12	S Petrem Knappem o titulu Firemní banka roku 2008
z banky	13	TOS Varnsdorf a TATRA: úspěšné akviziční financování
představujeme region	14	Region východní Čechy
představujeme klienty	16	VEBA, textilní závody a.s.
projekty	18	Jak transparentně získat financování
z banky	19	Čím se v ČSOB zabývá útvar Custody
podporujeme	20	ČSOB Golf Tour 2008
podporujeme	21	Zaměstnanci ČSOB pomáhají neziskovému sektoru
zaujalo nás	22	Jaký bude osud českých učilišť
rozhovor	24	Arnošt Lustig
tip na výlet	27	Východní Čechy: toulky krajem
lifestyle	30	Pánské hodinky

Vážení a milí čtenáři,

na podzim roku 2008 postihly finanční trhy po celém světě nebývalé turbulence, jejichž vliv pocítila i Česká republika. Přestože tuzemský bankovní trh je v porovnání se Spojenými státy v dobré kondici, domácí ekonomiku čeká v roce 2009 s velkou pravděpodobností pokles tempa růstu, což prověří i spolupráci mezi bankami a podniky. Pohled ČSOB na aktuální vývoj u nás i ve světě vám přiblíží rozhovor se členy nejvyššího vedení banky. Kromě aktualit z banky a novinek z naší produktové nabídky přináší nové číslo Panoramy i řadu dalších témat, například tipy, kam se podívat v jihovýchodní Asii či trochu blíže ve východních Čechách, nebo jak se orientovat na trhu pánských hodinek. A nenechte si ujít ani rozhovor se světovým spisovatelem Arnoštem Lustigem. Věříme, že vás tato i další nabízená témata zaujmou a že nad naším magazínem strávíte příjemné chvíle. Hodně úspěchů v dalším podnikání a vše nejlepší v roce 2009 vám přeje

Vaše ČSOB

panorama magazín pro klienty Československé obchodní banky, a. s.

Vydavatel ČSOB Marketingová komunikace, Radlická 333/150, Praha 5 • **Spojení** e-mail: magazin@csob.cz • **DTP a zlom** www.flashstudio.cz

Redakce a výroba AC&C Public Relations, s. r. o., Čistovická 11, 160 00 Praha 6 • **Spojení** Michal Urban, šéfredaktor, tel.: 220 517 947, e-mail: michal.urban@accpr.cz

Vychází 2x ročně • **Vydáno** 11. 12. 2008 • **Registrace** u MK ČR pod číslem E 14672

ČSOB a její korporátní bankovnictví získaly řadu prestižních ocenění

The Banker: ČSOB podruhé v řadě Nejlepší bankou v ČR

ČSOB získala prestižní ocenění **Nejlepší banka roku 2007** v České republice, které každoročně uděluje časopis The Banker z vydavatelství skupiny Financial Times. Největší česká banka potvrdila loňské vítězství na základě celkového výkonu,

kvalitativních úspěchů, finanční stability a inovativnosti. Ocenění Nejlepší banka roku je každoročně udělováno vybraným finančním ústavům ze 143 zemí světa na základě detailního dotazníku, v němž The Banker hodnotí finanční výsledky, růst tempa a ukazatele výkonu za předchozí období, ale také zavádění nových technologií a strategický rozvoj přihlášených finančních ústavů. Letos se rozhodovalo mezi 457 bankami.

Ocenění MasterCard Firemní banka roku 2008 pro ČSOB

Vítězem letošního, celkově už čtvrtého ročníku prestižní soutěže **MasterCard Firemní banka roku** se stala ČSOB. Po dvou druhých místech tak naše banka navázala na úspěch z roku 2005, kdy se stala historicky prvním držitelem tohoto prestižního ocenění.

„Cena je pro nás nejen krásnou odměnou, ale současně i velkým závazkem do budoucna. Je důkazem správnosti naší strategie korporátního bankovnictví, vyváženosti jejích hlavních pilířů i její úspěšné realizace,“ řekl Petr Knapp, člen představenstva ČSOB a vrchní ředitel pro korporátní bankovnictví. Více v rozhovoru s Petrem Knappem na str. 12

Budova ČSOB získala zlatou certifikaci LEED

Nové ústředí ČSOB v Praze-Radlicích získalo mezinárodně uznávaný ekologický certifikát LEED. Jako jediná budova v Evropě se přitom může pochlubit zlatou certifikací.

Certifikace LEED umožňuje mezinárodní srovnání v oblasti ekologicky přátelských staveb. Zkoumá se při ní pět hlavních oblastí: udržitelný rozvoj lokality, úspora vody, efektivita energií, výběr materiálu a kvalita vnitřního prostředí. Jednotlivé aspekty budovy jsou obodovány a podle počtu bodů lze dosáhnout

jednoho ze čtyř ocenění – certifikovaný, stříbrný, zlatý a platinový. Pokud stavba získá zlatý certifikát LEED, znamená to, že je o polovinu šetrnější k životnímu prostředí než klasická budova. Nové ústředí ČSOB je již držitelem titulu Stavba roku 2007 a letos získalo také hlavní cenu v již patnáctém ročníku soutěžní přehlídky Grand Prix architektů. Současně autoři budovy ČSOB ve stejné soutěži dostali i Čestné uznání od Ministerstva životního prostředí ČR.

Nové ústředí ČSOB v Praze-Radlicích navštívil letos v květnu i prezident České republiky Václav Klaus. „Přeji vám, aby pro vás tato výjimečná budova byla neustálým zdrojem inspirace,“ uvedl při své návštěvě prezident.

Zájem o dotace z EU roste

ČSOB EU Centrum a Asistenční centrum, a.s., evidují od započetí exkluzivní spolupráce, tedy za první pololetí roku 2008, už 158 mandátů na poradenství při přípravě žádostí o dotace z fondů Evropské unie. Celkový rozpočet podaných projektů dosahuje 7,4 miliardy Kč a výše požadovaných dotací na tyto projekty dosahuje 2,7 miliardy Kč.

Největší zájem mezi firmami je o Operační program podnikání a inovace, zejména pak o program Nemovitosti. U obcí a měst spadá většina projektů do Regionálních operačních programů.

ČSOB EU Centrum je specializovaný útvar, který vznikl v roce 2004 a disponuje týmem odborníků na systém podpory z fondů EU. V roce 2007 se mu podařilo získat dotace pro zhruba 80 % projektů, u velkých projektů se úspěšnost pohybovala dokonce kolem 90 %. Na začátku roku 2008 ČSOB posílila svoje profesionální zázemí spoluprací s renomovanou poradenskou společností Asistenční centrum, a.s. Nyní Asistenční centrum, lídr v dotačním poradenství pro firmy v ČR, poskytuje přípravu dotačních projektů exkluzivně klientům ČSOB z řad malých a středních podniků.

Global Finance: nejlepší bankou v ČR je ČSOB

Prestížní ocenění **Nejlepší banka v ČR** obdržela ČSOB opět i od odborného časopisu Global Finance v rámci hodnocení nejlepších bank v zemích s rozvíjejícími se trhy (emerging markets). ČSOB toto ocenění získala už podesáté. Odborná porota rozhodovala na základě míry růstu aktiv, ziskovosti, navazování strategických vztahů vedoucích k prosperitě, vynikající kvality služeb zákazníkům, konkurenceschopné cenové politiky a inovací v kategorii produktů. ČSOB je již držitelem řady ocenění časopisu Global Finance: **Nejlepší banka v ČR** za léta 1998–2004, 2007 a 2008, **Nejlepší banka pro devizové operace** v České republice v letech 2004–2008, **Nejlepší Sub-Custodian** v České republice za léta 2003–2006 a 2008 a **Nejlepší poskytovatel finančních služeb pro mezinárodní obchod** v roce 2008.

ČSOB Custody opět nejlepší na českém trhu

Významný ekonomický časopis Global Finance zveřejnil již po šesté oficiální výsledky každoročního hodnocení nejlepších sub-custodianů jednotlivých zemí a regionů, na jehož základě udělil ČSOB prestižní ocenění „**The Best Sub-Custodian in the Czech Republic**“ za rok 2008.

Časopis rozhodl o tomto ocenění na základě kvality služeb, vztahu a přístupu ke klientům, konkurenčního stanovování cen, užití inovativních technologií a znalosti místních předpisů včetně tržních praktik.

Více o službách custody v ČSOB na str. 19

Ani Česká republika není vůči krizi imunní

Přestože hrubý domácí produkt České republiky ve třetím čtvrtletí 2008 vzrostl více, než se čekalo, a domácí ekonomika se tak pozitivně odlišila od řady zemí západní Evropy ocitajících se na pokraji recese, nelze se domnívat, že by se celosvětová finanční krize naší zemi vyhnula. Je téměř jisté, že zejména v některých sektorech se výkonnost podniků sníží, což prověří i jejich spolupráci s bankami. Zájem ČSOB v oblasti korporátního bankovníctví však zůstává stejný: spolupracovat s firmami na základě oboustranné důvěry a pomoci jim i v těžkém období, aby zůstaly zdravé. V rozhovoru pro Panoramu to potvrzují Petr Knapp (PK), člen představenstva ČSOB a vrchní ředitel pro korporátní bankovníctví, a Peter Roebben (PR), výkonný ředitel ČSOB pro korporátní bankovníctví.

Jak hodnotíte dění ve světě s ohledem na oblast korporátního bankovníctví?

PK: Mnoho firem ve vyspělých zemích již prochází velmi obtížným obdobím. Na jejich hospodaření mají výrazný vliv dva hlavní faktory. Na jedné straně je to bezprecedentní krize důvěry ve finančním sektoru vyvolaná americkými hypotékami a masově rozšířenými strukturovanými produkty, která vyústila v nevídanou likviditní krizi. Na druhé straně společně přicházející a hrozící recese v USA, západní Evropě i Japonsku. Obavy bank z rychle rostoucího úvěrového rizika spolu s likviditní krizí výrazně ztěžují firmám přístup k úvěrovým zdrojům a razantně zvyšují jejich cenu. Vzhledem k otevřenosti naší ekonomiky a výraznému podílu zahraničního obchodu s vyspělými zeměmi na našem HDP nemůže ani Česká republika být vůči této krizi imunní.

Jak se nestabilita ve světě projevuje v České republice konkrétně? A jaký je její vliv na bankovní sektor?

PK: Český bankovní sektor je na začátku krize ve velmi dobré kondici. Klíčové banky mají velmi dobrou likviditu danou historicky nízkým podílem úvěrů k vkladům i velmi dobrou kapitálovou přiměřenost. Na druhou stranu musí i ony být výrazně ostražitější při poskytování úvěrů a budou přednostně směřovat půjčky do odvětví, která budou méně zasažena negativním cyklickým vývojem. Výrazně vyšší riziko se přirozeně i u nás projeví znatelným růstem marží, neboť dosavadní zlaté časy bankovního sektoru, kdy banky prakticky nevěděly, co je to špatný úvěr a pojem likvidita

ztrácel svůj význam, jsou již bohužel nenávratnou minulostí.

PR: Toto je logicky spojeno s vývojem českého hospodářství. Neobáváme se zatím toho, že by nás také zasáhla přímo recese, ale o výrazném poklesu výkonnosti můžeme hovořit zcela jistě. Otázkou je jen, jak tento pokles bude hluboký a kde všude se promítne.

Kdy podle vás české podniky pocítí pokles poptávky?

PR: Máme jasné signály od klientů, že je tento problém rovněž zasáhl a objevuje se již i v České republice. Velká část naší ekonomiky je vázána na export. O automobilovém průmyslu je to známo, ale týká se to také strojírenství, metalurgie. V předchozím období se podniky orientované na vývoz potýkaly a i nadále potýkají se silnou korunou. Nepříliš optimistický vývoj ekonomik, do kterých směřuje největší část tuzemské produkce, dosavadní potíže ještě zvýrazní.

Dopad na tržby se dá očekávat, projeví se tato situace ve firmách i jinak?

PR: V období příštích 12 až 18 měsíců se dají očekávat problémy s tokem peněz. Jde zejména o to, že se zhorší platební kázeň, což bude znamenat, že likvidita bude dosažitelná hůř než v předchozích letech. Značnou mírou nejistoty jsou bohužel zasaženy také významné nákladové položky. Rostou ceny energie, cena ropy je značně kolísavá a s ní i ceny jiných komodit, vývoj úrokových měr je poměrně nejistý, o ustálenosti kurzu koruny také rozhodně nemůžeme hovořit.

O vlivu současné finanční krize na domácí ekonomiku a české bankovníctví hovořila Panorama s (zleva): Peterem Roebbenem, výkonným ředitelem ČSOB pro korporátní bankovníctví, Markem Ditzem, výkonným ředitelem ČSOB pro specializované a institucionální bankovníctví, a Petrem Knappem, členem představenstva ČSOB a vrchním ředitelem pro korporátní bankovníctví

Jak se projeví tyto skutečnosti na spolupráci korporací s bankami?

PK: Bude to samozřejmě období, které dokonale prověří vzájemnou spolupráci s našimi klienty. Zájem máme stejný. Udržet firmy zdravé. Náš přístup je založen na důvěře. Je potřeba spolu hodně mluvit, analyzovat vznikající situaci a být aktivní v přijímání opatření. Na pokles na straně odbytu je třeba dostatečně v předstihu reagovat tvrdými opatřeními na straně nákladů, včetně zastavení či odložení řady plánovaných investic. Banka zvyšuje i prodej zajišťovacích produktů, které v době podstatně větší nejistoty a volatility pomáhají klientům ošetřit komoditní, úroková či kurzová rizika.

Média se velmi zajímala, zda nechtějí z velkých českých bank jejich mateřské společnosti stáhnout likviditu. Zde se situace vyjasnila, ale nehrozí podobný krok v případě tuzemských podniků pod zahraniční kontrolou?

PK: Máte pravdu v tom, že kolem bank se již tato záležitost dostatečně uvedla na pravou míru. Platí zde naprosto jasná regulatorní pravidla, na která centrální banka přísně dohlíží.

PR: Naproti tomu pohyb kapitálu v rámci mezinárodních korporací není takto svazován a mohlo by dojít k odtoku peněz. Nemáme však v tuto chvíli žádné signály, že by se tak dělo, a popravdě to ani neočekáváme. Zahraniční koncerny u nás investovaly velké peníze a chtějí i nadále růst. Někjaké menší korekce jsou možné, ale půjde spíše o dočasná opatření. Navíc bych rád poznamenal, že součástí našich úvěrových standardů jsou také podmínky ošetřující nadstandardní odtok finančních prostředků mimo vlastní firmu.

Mění se nějak zvyklosti v korporátním bankovníctví? Nebudete omezovat služby na tomto poli?

PR: Za posledních několik let došlo k určitému vývoji. Především se mnohem více prohloubila spolupráce podniků s jejich hlavní bankou. Mnohem větší důležitost získalo stabilní partnerství s finančním domem. To se logicky projevilo i na trhu korporátního bankovníctví. Dříve bylo časté, že podnik spolupracoval v různých finančních oblastech s pěti i více bankami, s tím se poslední dobou již tolik nesetkáváme.

Termín hlavní banka získal mnohem větší váhu. Proto je pro nás zadostiučiněním, že ČSOB jmenuje jako svoji hlavní banku dvakrát více společností, než tomu bylo ještě před několika lety.

Jak důležitou roli hraje korporátní bankovníctví pro ČSOB a KBC a jak si povede v dalším období?

PK: ČSOB je univerzální bankou, ale vzhledem k její historii i současným vynikajícím výsledkům a tržní pozici je korporátní bankovníctví pro ni velmi důležité. Pro mateřskou KBC platí prakticky totéž, původní Krediet Bank byla stejně jako „stará“ ČSOB rovněž především bankou pro velké korporátní klienty. Výrazný dynamický rozvoj drobného bankovníctví v České republice i v ČSOB v posledních letech ještě posiluje pozici ČSOB v korporátním bankovníctví, neboť v rámci dlouhodobých partnerských vztahů s korporátními klienty jsme schopni nabídnout i zajímavé balíčky pro jejich zaměstnance. V nadcházejícím období bude velmi důležitá i diverzifikace příjmové základny a zde bude mít korporátní segment vedle retailu své klíčové místo.

Poradenství získává nový prostor

V období poklesu dynamiky hospodářského růstu je za nejvíce ohroženou považována oblast nemovitosti, akcie developerů poklesly na burze nejvíce. Jak však říká Marek Ditz, výkonný ředitel ČSOB pro specializované a institucionální bankovníctví, přístup banky k financování tohoto odvětví se nemění.

Jak nyní přistupujete k financování nemovitosti?

Obavy vycházejí z makroekonomických úvah, které předpokládají také pokles poptávky po bydlení a prostorách pro podnikání. Rovněž se hovoří o tom, že u řady projektů může být ohrožena jejich ziskovost, a proto banky omezí financování tohoto odvětví. Za ČSOB mohu říct, že náš přístup se nijak zásadně nemění. A to proto, že jsme se i v minulosti řídili fundamentem a ne sentimentem. Nečekali jsme, že předchozí růst bude trvalý a finance jsme poskytovali na takové projekty, v jejichž úspěšnost jsme věřili a dále věříme. Půjčovali jsme peníze na základě kritérií hodnocení rizik, která nemusíme měnit, protože zohledňovala současná rizika. Požadovali jsme vždy podstatný vklad vlastních zdrojů, zkušenost a ověření poptávky zákazníků po každém projektu. I díky tomuto přístupu si dovolím tvrdit, že máme nej kvalitnější, a tedy krizí nejméně zasažitelné nemovitostní úvěrové portfolio na trhu.

Existují regiony, kde je riziko developerských projektů větší než jinde? Například o Praze se často hovoří jako město s vyčerpanými možnostmi.

Nemáme žádné předsudky k nějakým regionům. Jde nám o reálné schopnosti investorů a developerů, záleží, zda jsou svůj nápad schopni obchodně využít. Náš přístup je proto značně individuální. Nejde o město, ve kterém se projekt nachází, ale o konkrétní přesnou lokalitu spojenou s účelem stavby. Například rušná třída nebude úplně nejvhodnější pro rezidenční projekt, zatímco blízká klidná souběžná ulice již ano, u obchodního centra by tomu bylo přesně naopak.

Jak situace panuje na trhu syndikovaných úvěrů?

Zaznamenali jste jejich pokles?

Je pravda, že se situace na trhu těchto půjček změnila. V současném

období likviditní krize přestal trh syndikovaných úvěrů téměř existovat. Úvěry v objemech vyšších než pět miliard korun v současnosti nejsou realizovány. Získání syndikovaných půjček u nižších objemů je pak pro zájemce časově velmi náročné. Dříve banky mohly úvěr v případě zájmu ihned poskytnout nebo garantovat a následně hledaly další banku či banky, které s nimi půjdou do syndikátu. Nyní díky vyšší míře nejistoty ohledně chování a názorů ostatních bank na transakci říkáme – počkejte, až se s ostatními bankami dohodneme na společné nabídce. Teprve pak můžeme garantovat podmínky i za ostatní. Pro žadatele je ale nejdůležitější, že se nám daří partnerské banky nacházet. Banky se tedy nyní o velké úvěry, a tím i riziko více dělí vytvářením klubů. Rozložení rizika na druhou stranu urychluje proces schvalování v každé z nich.

Jak očekáváte, že se bude situace v této oblasti dále vyvíjet?

Nedá se říct, že by zájem o úvěry ochaboval. V oblasti nemovitosti může dokonce po cenové korekci dojít k oživení poptávky. Stačí, když začnou z trhu přicházet o něco pozitivnější zprávy. My na takovou situaci chceme být připraveni. Některé finanční domy značně utlumily své aktivity. ČSOB ale považuje český trh za klíčový, působíme zde dlouhodobě, nejen v dobrých a bezproblémových časech.

Je v současnosti prostor na nějaké inovace či nové produkty?

Chystá něco ČSOB?

Vyloženě o novém produktu bych asi nehovořil, ale řada subjektů chce poradit, jak se optimálně financovat. Proto získává prostor poradenství. Již máme za sebou několik takových kontraktů, kdy jsme se zúčastnili finančního projektu jako poradci a ne pouze jako poskytovatel úvěru. Takových zakázek bude nepochybně přibývat.

Trendy v úrokovém zajištění, úrokové deriváty, kurzové jištění

Historie

V roce 1984 přistoupil bankovní průmysl v Londýně k inovaci, která během následujících desetiletí způsobila malou revoluci v přístupu k úrokovému riziku: transparentní stanovování tržní úrokové sazby pro standardní mezibankovní půjčky na termín od jednoho do dvanácti měsíců – LIBOR. Do té doby si úrokové sazby stanovovala každá banka sama a žádná nezávislá referenční sazba v podstatě neexistovala. Způsob, jakým British Bankers' Association stanovuje LIBOR, se později stal inspirací pro ČNB a od té doby je možné snadno a efektivně uzavírat úvěry, swapy a řadu dalších instrumentů vázaných na plovoucí sazbu i v české koruně.

Současná špička

ČSOB nabízí řadu instrumentů pro zajištění úrokového rizika již více než deset let. Nejdéle obchodujeme úrokové a měnové swapy, k nim přibýly v posledních letech úrokové opce, tedy capy, floory a collar.

Jednou z posledních inovací pak je kombinované jištění úrokového i FX rizika. Tradiční přístup k řízení měnových, úrokových, komoditních a dalších pohledávek a závazků spočíval v rozdělení na jednotlivá rizika a zajišťování každého z nich zvlášť. Očekáváte příjem v eurech? S bankou uzavřete forward. Jste úvěrováni za plovoucí sazbu? S bankou si ji úrokovým swapem zajistíte. Tyto samostatné zajišťovací instrumenty jsou relativně jednoduché na pochopení a použití. Ukazuje se však, že tržní rizika clientských pozic jsou komplexní, a ne vždy je možné nebo výhodné se snažit rizika od sebe oddělovat podle tradičních produktů. Nedávno jsme například řešili situaci, kdy klient změnil své eurové a korunové úvěry na financování v dolarech. Navrhli jsme a nakonec uzavřeli kombinaci capu a cross-currency swapu, která jednou transakcí řeší několik měnových a úrokových rizik. Ve srovnání s jednotlivými samostatnými zajišťovacími transakcemi se klientovi zjednoduší účetnictví, ušetří na transakčních nákladech a zajištění navíc

přesněji kopíruje rizikový profil clientské pozice.

Budoucnost

Očekáváme, že se nadále bude prohlubovat tendence přistupovat ke clientským rizikům portfoliovým způsobem. To znamená uvažovat komplexně, brát v potaz daňové a účetní dopady, umožnit zajištění „napříč“ produkty. Jako základ pro úrokové zajišťování úvěrů klientů ČSOB dnes slouží nástroj, který interně nazýváme Enhanced Loan, jehož prostřednictvím uzavíráme úrokové zajištění rovnou spolu s úvěrem. Kromě zjednodušení smluvní dokumentace a účetnictví na straně klienta se zjednodušuje i interní proces schvalování. Tuto platformu nyní využíváme k zajištění úrokového rizika klienta, do budoucna máme ambici stejným způsobem pokrýt i rizika další, například komoditní. Konkrétně třeba klientům s výraznou komoditní rizikovou složkou – cenou nafty – bychom rádi nabídli úvěr, jehož sazba bude při nárůstu ceny nafty nižší.

Kontakt: Jakub Roth
Derivátové operace
e-mail: jroth@csob.cz
tel.: 261 353 543

Slovníček

cap	[káp]	zajištění proti nárůstu úrokových sazeb
floor	[flör]	zajištění proti poklesu úrokových sazeb
collar	[köl'ər]	zajištění proti nárůstu úrokových sazeb za cenu zřeknutí se případné výhody z jejich poklesu

Na skok v dealingu ČSOB

Dealing ČSOB, oddělení na první pohled tajemné či exotické, významnou měrou přispívá k obohacení produktové nabídky a prestiži celé banky. V souvislosti s produkty zajišťujícími úroková a měnová rizika jsme několik otázek položili Jakubu Rothovi, obchodníkovi s finančními deriváty a strukturovanými produkty.

Jaké jsou aktuální trendy zajišťovacích produktů?

Přesouváme se od prostého dodávání cen ke komplexnějším službám. Analyzujeme klientovu rizikovou pozici a hledáme řešení na míru. Pomáháme s vedením zajišťovacího účetnictví. Pořádáme školení, aby se klienti naučili lépe a včas rozpoznávat rizika svých bilančních i mimobilančních pozic.

Pracoval jste ve Frankfurtu, v Londýně, v Paříži, vystudoval v USA. Jak byste porovnal domácí trh zajišťovacích derivátů se zahraničím?

Ve srovnání s pokročilejšími finančními centry jsme konzervativnější, inovace jsou zdlouhavější, na druhou stranu se tím místní trh do značné míry vyhnul některým problémům, například dnes již notoricky známým CDO dluhopisům. Banka klade velký důraz na bezpečnost svých vnitřních procesů, cílem je být pro klienty i akcionáře srozumitelným a dlouhodobě spolehlivým partnerem.

Jaké další zajišťovací produkty připravujete?

Chystáme zkvalitnění nabídky strukturovaných depozitních produktů. K dnešním strukturovaným depozitům přidáme produkty s výhodnějším výnosem pro určité skupiny investorů, ale to bych viděl na samostatné téma do jednoho z příštích vydání Panoramy.

Jakub Roth

Důsledky zavedení eura na Slovensku pro českou ekonomiku

Národní banka Slovenska v Bratislavě

První leden 2009 vstoupí do slovenské historie jako den, kdy u našich sousedů bylo zavedeno euro. I v ekonomické oblasti tak úspěšně završí své dlouholeté úsilí o osamostatnění a zplnoprávnění ve vyspělé Evropě. Cesta od slovenské koruny k euru nebyla vždy prosta rizik a otřesů, vcelku však můžeme říci, že Slovensko vplulo do eurozóny v dobré formě a s jistou „výkonnostní rezervou“. Na zodpovězení otázky, jak silný inflační impulz přinese euro slovenské ekonomice a co bude pro ni znamenat rezignace na samostatnou měnovou politiku, si budeme muset ještě nějaký čas počkat. Pokusme se nyní alespoň zamyslet nad tím, jaké důsledky může mít zavedení eura na Slovensku pro českou ekonomiku. Pracovně můžeme důsledky slovenského přijetí eura rozdělit na přímé a nepřímé. Sílu přímých důsledků lze odhadnout mj. z relativní velikosti české a slovenské ekonomiky a z intenzity jejich ekonomické provázanosti. Přečod na společnou evropskou měnu jistě zvýší v očích zahraničních ekonomických subjektů kredibilitu Slovenska. Pro řadu investorů i obchodníků se stane minulostí nebo

se alespoň významně sníží kurzové riziko přítomné v transakcích s naším sousedem. (Naopak kurzové riziko přítomné v transakcích s českou korunou vzrůstá úměrně tomu, jakou roli hrála slovenská koruna.) Významně se zredukuje transakční náklady, spojené s obstaráním a držením na Slovensku platné měny. Atraktivita Slovenska jako obchodního partnera vzroste a nelze vyloučit, že někteří obchodníci, kteří by mohli zakotvit v Praze, zamíří raději do Bratislavy. Navzdory tomu všemu se nedomnívám, že relativní nárůst popularity Slovenska v zahraničí bude pro českou ekonomiku vážnějším nebezpečím. V neposlední řadě i proto, že slovenská ekonomika je relativně malá, nebude „ujídat“ výhradně z českého HDP a její schopnost absorbovat nové podnikatelské záměry zůstane omezená.

Pokud jde o zahraničněobchodní výměnu mezi ČR a Slovenskem, podíl Slovenska na českém dovozu se pohybuje okolo 5 procent, u vývozu je to 8–9 procent. Ponechme stranou hypotézu, že zavedení eura pomůže urychlit slovenský hospodářský růst, a tím akcelerovat poptávku mj. po českém vývozu. Nahrzení slovenské koruny eurem zlevní – díky výše zmíněnému snížení transakčních nákladů – pro všechny české businessmany obchod se Slovenskem, pravdou je však i to, že za určitých podmínek může poškodit český vývoz do tohoto regionu. Proč? Budeme-li předpokládat, že česká koruna bude i v příštích letech posilovat vůči euru, čeští vývozci se budou muset vyrovnávat s erozí korunových zisků i na slovenském trhu. (Pro dovozce platí přirozeně opak.) Na rozdíl od vývozu do vyspělé západní Evropy může ovšem české vývozce na Slovensko hrát alespoň to, že pokles jejich konkurenceschopnosti v důsledku posilování koruny vůči euru nebude platit v relaci k domácím, slovenským producentům – ti budou totiž muset bojovat s relativně silnějšími nákladovými tlaky, pramenícími z rychlejšího růstu domácí cenové a mzdové hladiny...

Závěrem věnujme alespoň několik slov také nepřímým důsledkům zavedení eura na Slovensku pro českou ekonomiku. Slovenská zkušenost názorně ukázala, jak důležitý je pro úspěšný vstup do eurozóny široký národní konsensus a přesvědčení o užitečnosti společné měny v různých částech politického spektra. Takový konsensus dokáže v lepším případě i vygenerovat, v horším případě alespoň udržet makroekonomickou rovnováhu, která je pro úspěšný průchod filtrem maastrichtských kritérií nezbytná. Je-li hnací silou národního a politického konsensu vedle ryze ekonomické i národní ambice (jako tomu bylo na Slovensku), je to užitečné, nikoliv však nevyhnutelné a patrně ani zvláště žádoucí.

Slovensko je po v mnoha ohledech atypickým Slovinsku teprve druhou střeoevropskou tranzitivní ekonomikou s právem vysílat guvernéra své centrální banky na frankfurtské schůzky vedení ECB. Skutečnost, že ČR je mezi regionálními aspiranty na euro v současné době ekonomicky nejvýkonnější, neznamená – viz příklad Slovenska – že bude mít při vstupu před ostatními automaticky přednost. Jistě už nebudeme prvními ani druhými v regionu, kdo rezignoval na domácí měnu. Nebudme však ani poslední. Nečekejme, až do eurozóny pronikne Polsko a Maďarsko, neřkuli Rumunsko a Bulharsko. Už proto, že náklady s tím spojené by pro nás potom mohly být mnohem vyšší, než je cena opoždění se za Slovinskem a Slovenskem.

Kontakt: Martin Kupka
hlavní ekonom ČSOB
e-mail: mkupka@csob.cz
tel.: 261 353 558

Cestování po jihovýchodní Asii

Čína

Chcete si pronajmout Ptačí hnízdo?

Poslední sportovci opustili stadiony, míče a jiná náčiní a nářadí jsou již uklizeny a olympijský oheň uhasl, ale práce pekingských organizátorů nekončí. Město hledá nájemce pro dvanáct nově postavených sportovišť.

Tam, kde se ještě před několika měsíci soutěžilo o olympijské medaile, se příště budou pořádat koncerty nebo jiné sportovní akce. Například plavecký stadion se otevře pro veřejnost a olympijská vesnice se promění v komplex luxusních apartmánů s bazény, tenisovými kurty a nákupními centry. Veškerá sportoviště prý budou zpřístupněna veřejnosti. Otázkou zůstává, jestli se obyčejní Číňané do těchto prostor dostanou.

První zařízení už nájemce má – americká firma AEG uzavřela smlouvu s čínskou vládou o pronájmu basketbalové haly. Z haly **Wu-kche-sung** chtějí Američané ve spolupráci s vedením NBA vytvořit basketbalový svatostánek světových měřítek.

Největší zájem je ale samozřejmě o obří **Národní stadion** s plochou 258 000 metrů čtverečních, který pojme až 91 000 diváků. Jedná se o odvážný počín švýcarské společnosti Herzog & de Meuron a Čínského institutu architektonického designu v čele s architektem Li Sing-kangem. Různě propletené ocelové nosníky stadionu vynesly název Ptačí hnízdo. Za pronájem hlavního olympijského stadionu na třicet let si Číňané údajně účtují sto milionů dolarů.

Místo plaveckých soutěží, gigantická **Vodní kostka**, si na sebe už vydělala. Jméno dostala po balené vodě z kanadského ledovce, a může se tak otevřít pro širokou veřejnost.

Peking od roku 2001, kdy bylo o pořádání olympijských her rozhodnuto, vystavěl dvanáct nových a osm dočasných stadionů, dalších jedenáct opravil za celkovou sumu 1,9 miliardy dolarů.

Čína

Velká čínská zeď

Velkou čínskou zeď známe většinou z obrázků a cestopisných filmů jako mohutné opevnění táhnoucí se přes hory až k obzoru. Tato stavba však nebyla nikdy budována jako liniové opevnění mající svůj pevný začátek a konec. Ještě před pár lety satelitní snímkování prokázalo dosud neznámé boční větve. Účelem Zdi bylo chránit Čínu před nájezdy mongolských a turkických kmenů. Její hlavní význam byl však spíše psychologický, neboť i malá armáda ji mohla snadno překonat. Zeď sloužila jako vzkaz nájezdníkům: „Když tuto čáru překročíte, dost nás naštvete“ a zklidňovala mysl rolníků ve vnitrozemí – vždyť jsou přece chráněni Velkou čínskou zdí.

Za tvůrce Zdi bývá nejčastěji označován První svrchovaný císař Čchin Š'chuang-ti, sjednotitel Číny, který žil ve 3. století př. n. l. Nebyl ovšem nucen budovat toto dílo na zelené louce, jednalo se spíše jen o důsledné propojení obranných zdí z dusané hlíny, postavených ještě v dobách Válčících států (5. stol. př. n. l.). Nynější podobu ovšem Zeď dostala až za dynastie Ming v 15. a 16. století, kdy došlo k přestavbě za pomoci cihel a kamenných desek. Obnova trvala přes sto let a odhaduje se, že bylo použito kolem 60 milionů kubických metrů těchto materiálů.

Po tomto období byla Zeď opět zapomenuta a její velké části se pozvolna rozpadly. Pro Číňany byla zeď dlouhou dobu jen zásobárnou stavebního materiálu a živou připomínkou tyranie a despotismu vládců. Teprve vznik Čínské republiky přinesl změnu pohledu a Zeď se zvolna začala stávat symbolem veliké Číny. Tato změna postoje společně s rozmachem turistického průmyslu pomohla Zeď zachránit před totální destrukcí.

Zeď měří neuvěřitelných 6 352 km a táhne se od zálivu Bohai v provincii Hebei na hranici s Mandžuskem až po Jiayuguán v provincii Gansu na okraji pouště Gobi. Uvnitř zdi se nacházejí spojovací chodby a skladovací prostory. Každých několik set metrů je zeď zesílena věžemi, které sloužily jako pozorovací a signální stanoviště, skladiště zbraní a v případě nutnosti i jako útočiště obránců. Od roku 1987 je Velká čínská zeď zapsána v Seznamu světového dědictví UNESCO. Navzdory tomu je ochrana zdi dosud nedostatečná; zrestaurovány a turisticky zpřístupněny jsou jen některé menší úseky.

Hongkong Vzrušující město kontrastů

Hongkong je místem kontrastů – setkává se tady tradice s modernou západního světa. Na jedné straně jsou zde k vidění supermoderní mrakodrapy a satelitní města, na druhé straně tu i dnes narazíte na typický zemědělský venkov včetně rybářských osad (na menších ostrovech) či na tradiční čínské chrámy.

Hongkong je úchvatným a vzrušujícím místem. Nové fascinující architektonické giganty vypínající se do obrovských výšek jsou zasazeny do velmi pěkné okolní kopcovité krajiny. Název Hongkongu pochází ze slov Heung Gong, což při kantonské výslovnosti slova Xianggang znamená „Voňavý přístav“.

Hongkong má necelých sedm milionů obyvatel a rozlohu 1 300 km² a v průměru zde žije 6 320 lidí na km².

Moderní výstavbu naleznete ve čtvrti **Wan Chai**, která je plná světových bank, kanceláří a nočních klubů. K nejznámějším stavbám patří dvojice 172 metrů vysokých mrakodrapů **Lippo centre**, jež byly dostavěny v roce 1988. Budovám se přezdívá „Koala Buildings“, protože jejich tvar prý připomíná medvídku koalu šplhajícího po stromě. Téměř všechny mrakodrapy jsou v úrovni prvního patra propojeny pasážemi, nadchody a mosty, takže člověk ani nemusí sejít dolů na ulici.

Uprostřed města si můžete odpočinout v **Hongkongském parku** plném zeleně, fontán a jezírek s vodními ptáky. Můžete zde posedět v přírodní restauraci a prohlédnout si muzeum čaje. K často navštěvovaným místům patří **zahrady Aw Boon Haw**, v nichž můžete obdivovat barevné pagody, sochy, jeskyně a další mytologická místa a stavby čínské historie.

Nejznámější a stále funkční je chrám **Man Mo**, jehož největší atrakcí jsou 150 let starý zvon a sochy božstev. Představu o tom, jak vypadal hongkongský poloostrov před stovkami let, si můžete utvořit v **rybářské osadě Stanley** s klikatými uličkami a tržištěm. Jen málokteré město na světě ve vás zanechá takové vzpomínky jako právě Hongkong. Z pohledu českého turistu má Hongkong jednu velkou vadu na kráse, a tou jsou velice vysoké, „nečínské“ ceny, se kterými zde musíte počítat na každém kroku.

Hongkong

Oceánický park

Oceánický park (Ocean Park) je pravděpodobně hlavní a nejnavštěvovanější atrakcí celého Hongkongu. Nachází se v jeho jižním cípu a je rozdělen na dvě části: větší část se rozprostírá na výběžku hory Nanlang, ta menší je umístěna v údolíčku Huang Zhu Keng. Oba vchody do parku jsou navzájem propojeny lanovkou. Jádrem parku, který patří mezi nejrozsáhlejší zařízení svého druhu na světě, jsou krásně naaranžovaná akvária s obrovským množstvím mořských živočichů. Na „korálovém útesu“ (Atoll Reef) mohou turisté pozorovat na 400 druhů nejrůznějších roztodivných podmořských živočichů skrze pouze 6 centimetrů silné sklo. V delfíni chovné stanici (Dolphin Breeding Center) se dozvědí vše podstatné o životě delfínů. Ve žraločí akváriu (Shark Aquarium) lze z proskleného podvodního tunelu zblízka pozorovat špičaté zuby a mohutné čelisti žraloků. Bezpochyby nejproslulejším a nejpoblázněnějším místem v celém areálu je oceánské divadlo (Ocean Theatre). Probíhají zde strhující představení, při nichž jsou hlavními aktéry delfíni a lvouni spolu se svými ošetřovateli, trenéry a artisty v jedné osobě. Představení vám doslova vyrazí dech, v životě byste neuvěřili, do jaké výšky nad hladinu se dokážou delfíni vymrštit. Tato show je fantastickým a nezapomenutelným zážitkem. V rozsáhlém parkovém areálu se nachází i mnoho živočichů, kteří nemají s oceánem nic společného. Nejpoblázněnějšími z nich jsou určitě dva exempláře pandy velké (Anan a Jiajia). Najdete zde také pavilon s dinosaury, v němž rozhodně největší pozornost budí model hrozivého zabijáka tyranosaura rexe. V Ocean Parku se rovněž můžete svést na mnoha atrakcích, včetně strašlivě vyhlížející horské dráhy a řady vodních atrakcí.

Filipíny

Největší erupce 20. století

Na filipínském ostrově Luzon došlo na začátku června 1991 k jedné z největších vulkanických erupcí 20. století. Při výbuchu sopky Pinatubo, jež se probudila po 500 letech, bylo vyvrženo 25 km³ rozžhavené hmoty, která pokryla území o rozloze 120 000 km². Oblak sopečného prachu dosáhl 7 km a přísun slunečního záření kvůli tomu poklesl o pět procent. Exploze vytvořila kráter o průměru 2,5 km, který je částečně vyplněn jezerem. Před výbuchem měla sopka výšku 1 780 m, svrchních 300 metrů se při erupci propadlo do kráteru.

Katastrofu se naštěstí podařilo přesně předpovědět, a místní obyvatelstvo tak bylo včas evakuováno: zahynulo „pouze“ 300 lidí. Nicméně obrovské byly následné škody. Žhavá mračna a proudy lávy zničily vegetaci, lidská sídla a infrastrukturu v širokém okolí sopky. Poničeno bylo na 75 000 domů a postiženo 2,1 milionu obyvatel. Sopečné látky, které se dostaly do stratosféry, znatelně poškodily i ozonovou vrstvu. Hodnoty ozonu na jižní polokouli v roce 1992 byly vůbec nejnižší za celou dobu měření stavu ozonoféry.

Singapur

Jídlo jako posedlost

Městský stát Singapur, v překladu „Lví město“, se nachází v Singapurském průlivu při jižní výspě Malajského poloostrova. S pevninou jej spojuje most, přes který se dá snadno přejet do Malajsie. Singapur je dopravním uzlem pro cesty do jiných asijských států. Svoji organizovaností zprvu působí poněkud sterilně, ale najde se zde spousta zajímavých míst a hlavně velmi chutná a exotická kuchyně. Ne nadarmo se říká, že singapurský pozdrav zní: „Už jste jedli?“

Singapurská kuchyně je ve své podstatě reprezentací kuchyní okolních asijských států, zejména Číny, Malajsie, Indie a Thajska. Nejlepší místní pokrmy ochutnáte ve vyhlášených tržnicích, kde na vlastní oči můžete sledovat umění místních kuchařů a temperament prodávající obsluhy.

Vaření je pro místní obyvatele národní zábavou a jídlo doslova posedlostí i častým námětem konverzace. Vláda tento zájem podporuje a každoročně v červenci organizuje festival jídla. Během těchto oslav se například klimatizovaná ulice na **Parco Bugis** přemění v obrovský bufet.

Rozhodně si nesmíte nechat ujít místní speciality **Chilli Crab**, **Hainanese Chicken Rice** nebo smažené ploché nudle s černou sojovou omáčkou **Kway Teow**. Mezi základní ingredience patří pasta ze sušených krevet belachan, která je spolu s roztlučenými čerstvými papričkami součástí nejoblíbenějšího pokrmu **sambal belachan**.

Mezi další nejčastější koření patří citronová tráva, tamarind a koriandr. Stejně oblíbené je také kokosové mléko. Na každém rohu se můžete nacpat krevetami a velmi často se zde konzumují bambusové výhonky.

Singapurské jídlo je nejen chutné, ale i zdravé. V současnosti patří ke špičkám světové gastronomie.

ČSOB byla sponzorem knihy o Filipínách

ČSOB se spolu s Exportní garanční a pojišťovací společností (EGAP) stala sponzorem knihy Filipíny – pašije a fiesty, kterou vydalo nakladatelství Gallery. Autorem této velmi poutavé fotografické publikace o kulturních a dalších zajímavostech této vzdálené země je bývalý velvyslanec ČR na Filipínách Stanislav (Stašek) Slavický, grafickou úpravu připravil Joska Skalník. Na slavnostní křest knihy, který se konal 25. června 2008 v Týnské literární kavárně v Praze, pozvali autoři i bývalého prezidenta ČR Václava Havla, velvyslankyni Filipín v ČR Carmelitu R. Salas a řadu svých filipínských přátel žijících v České republice.

ČSOB má k Filipínám i důležitý obchodní vztah, protože za podpory EGAP umožnila v této zemi realizovat dosud největší exportní projekt uskutečněný Českou republikou. Jde o projekt výstavby linky lehké kolejové dopravy v hlavním filipínském městě Manile, na nějž na přelomu 2. a 3. tisíciletí poskytla Filipínské republice dlouhodobé úvěrové zdroje. Česká republika dodala pro tuto trať přes 70 kolejových vozidel v celkovém objemu 104 milionů USD. Celému záměru významně napomohl právě i Stašek Slavický, který byl v době realizace dodávek a slavnostního předání nově vybudované linky městské hromadné dopravy v Manile velvyslancem ČR na Filipínách.

V současné době již kapacita linky nepostačuje ohromnému počtu manilských cestujících, a filipínské ministerstvo dopravy proto uvažuje o posílení vlakových souprav a jejich doplnění novými vozy. To opět otevírá možnosti exportu pro renomované české výrobce kolejových vozidel.

KBC v asijsko-pacifickém regionu

Hlavní doménou skupiny KBC, do níž patří i ČSOB, je sice Evropa, KBC je však již více než třicet let úspěšně zastoupena i v asijsko-pacifickém regionu. Její prioritou je poskytovat vysoce kvalitní podporu klientům z řad středně velkých společností, které v tomto regionu působí nebo investují. Těmto klientům nabízí především informace o místních trzích, vklady a úvěry v cizí i místní měně, trade finance, služby na devizovém a peněžním trhu, syndikované půjčky, služby na kapitálovém trhu a další na míru šitá řešení, například služby treasury, projektového financování, poradenství pro korporátní klienty či factoring a leasing.

KBC má v regionu jihovýchodní Asie sedm poboček, které jsou spravovány z regionálního centra v Singapuru, otevřeného již v roce 1993. Kromě tohoto centra jde o pobočky v Číně (Šanghaj, Shenzhen, Nanking), v Hongkongu a na Tchaj-wanu (Taipei, Kaohsiung). Jejich adresy lze zjistit na www.kbc.com.

Ocenění Firemní banka roku 2008 odráží komplexnost naší nabídky,

říká Petr Knapp, člen představenstva a vrchní ředitel pro korporátní bankovníctví ČSOB

**FIREMNÍ 2008
BANKA ROKU**

Petr Knapp (vpravo) převzal v červnu ocenění Firemní banka roku 2008 od Jána Čarného, tehdejšího generálního ředitele MasterCard Europe pro ČR, Slovensko a Ukrajinu

Na základě hlasování finančních ředitelů nejvýznamnějších českých firem sdružených v CZECH TOP 100 získala ČSOB 19. června 2008 prestižní ocenění MasterCard Firemní banka roku 2008. Na druhé místo tak odsunula vítěze posledních dvou ročníků Komerční banku, třetí se umístila Citibank. ČSOB tím navázala na úspěch z roku 2005, kdy se stala historicky prvním držitelem tohoto ocenění.

Stovka porotců ocenila především dlouhodobou práci ČSOB pro korporátní klientelu a spektrum služeb, které nabízí. O výsledcích rozhodovala kvalita jednotlivých produktů poskytovaných bankami, inovace a vzájemná kompatibilita produktů, kvalita a spolehlivost poskytovaných služeb i vstřícnost bank při vyřizování klientských požadavků.

Na to, co pro banku titul MasterCard Firemní banka roku 2008 znamená, jsme se zeptali Petra Knappa, člena představenstva a vrchního ředitele pro korporátní bankovníctví ČSOB.

Cena je pro nás nejen krásnou odměnou, ale současně i velkým závazkem do budoucna. Je důkazem správnosti naší strategie korporátního bankovníctví, vyváženosti jejích hlavních pilířů i její úspěšné realizace. Velice si tohoto ocenění vážíme, zejména proto,

že o našem vítězství rozhodovaly hlasy samotných klientů a spokojenost klientů je nejdůležitějším měřítkem kvality služeb. Je to velké uznání pro celý tým, a moc bych proto chtěl všem poděkovat.

Čím ČSOB vyniká oproti konkurenci v nabídce pro firmy?

Myslím si, že je to především komplexnost nabídky celé skupiny. Důležitý je především náš koncept poradenství, založený na partnerství s klientem a schopnosti nabídnout individuální řešení ušité na míru.

Co je pro firmy obecně důležité?

Z pohledu zákazníka je jednoznačně nejdůležitějším faktorem kvalita. Banka musí být stoprocentně spolehlivá a musí být schopna klientovi kvalifikovaně poradit. V české ekonomice, která je silně provázaná se zahraničím, je důležité zajištění rizik, chránící firmy před současnou volatilitou zahraničních trhů.

Existují v českém korporátním bankovníctví z pohledu firem nějaká úskalí? Je něco, na co by si kupříkladu začínající podnikatelé měli dát pozor?

Hlavním současným úskalím je hrozící recese na západ od našich hranic i vážné ekonomické problémy v Rusku a dalších zemích bývalého východního bloku a dopady těchto negativních trendů na naše firmy, neboť se jedná o jejich nejvýznamnější trhy. Prostředí tuzemského firemního bankovníctví však stále naráží i na řadu vnitřních úskalí. Patří mezi ně například neukotvenost legislativy, její neustálá proměnlivost. Ještě větším problémem je měnící se interpretace již existujících daňových předpisů a stále trvající překážkou je stav soudnictví, vymahatelnost práva a zdlouhavost některých procesů, například průběh konkurzního řízení. Zde získáváme první zkušenosti po jeho nedávné novele a nadále narážíme na řadu problémů, které budou vyžadovat další revizi konkurzního zákona.

ČSOB v roce 2007 zaměřila svou pozornost na sofistikované služby v oblasti strukturovaného financování, finančních trhů, exportního financování a poradenství při čerpání dotací z evropských fondů. Titul MasterCard Firemní banka roku 2008 je speciální kategorií vyhlášenou v rámci žebříčku sta nejvýznamnějších firem České republiky – CZECH TOP 100. Jeho smyslem je přinášet českým firmám objektivní informace o kvalitách služeb českých bank.

ČSOB potvrdila svou pozici v akvizičním financování

ACQAWARDS2008

Přestože vývoj na zahraničních úvěrových trzích není příznivý a velí k opatrnému vyčkávání, ČSOB pokračuje ve financování úspěšných akvizičních projektů. V průběhu června 2008 v roli vedoucího aranžéra úspěšně dokončila akviziční financování pro dvě významné tuzemské společnosti působící ve strojírenském průmyslu – TOS VARNSDORF a TATRA. Aranžování obou transakcí tak jen potvrdilo přední postavení ČSOB na trhu akvizičního strukturovaného financování v České republice. O něm svědčí i to, že v říjnu 2008 britský renomovaný britský časopis ACQ Finance vyhlásil ČSOB bankou roku v České republice v akvizičním financování, a to na základě transakcí, jež ČSOB realizovala pro své klienty v posledních 12 měsících.

Financování akvizice TOS VARNSDORF a.s.

ČSOB poskytla managementu TOS VARNSDORF a.s. finanční prostředky pro leveraged buy-out (LBO) a současně v roli vedoucího aranžéra poskytla tomuto podniku klubové financování celého balíku produktů, složeného z akvizičního a provozního financování, v souhrnné výši přes jednu miliardu korun. Transakci se podařilo realizovat navzdory počáteční nepříznivé situaci, kdy financujícími bankami měly být konkurenční banky, které již vytvořily klub. Obchodním vyjednáváním se podařilo klub konkurenčních bank obměnit a od klienta navíc získat mandát k zaranžování celé transakce. Úspěšná realizace akviziční transakce zároveň potvrdila schopnost úzké spolupráce pracovníků z různých útvarů banky.

TOS VARNSDORF je již od roku 1903 výrobcem obráběcích strojů. V posledních letech se specializuje na vývoj a výrobu horizontálních vyvrtávacích a frézovacích center. S ročním obrátem 2,4 miliardy korun v roce 2007 a letošním obrátem, který bude atakovat hranici

tří miliard korun, se řadí k nejvýznamnějším světovým výrobcům v daném segmentu. Již od svého založení se TOS profiluje jako výrobce vysoce kvalitních a technologicky vyspělých přístrojů, které používají zákazníci ve všech průmyslově vyspělých zemích světa.

Komplexní refinancování akvizice TATRA, a. s.

V souvislosti s předchozím akvizičním financováním ČSOB zaranžovala komplexní navýšené refinancování celkového zadlužení společnosti TATRA u předešlého syndikátu bank. ČSOB nyní poskytuje Tatře široce strukturovaný mix finančních produktů v celkovém objemu přes 2 miliardy korun, který podniku umožňuje optimalizaci

financování všech jeho potřeb. Získala tak postavení generálního věřitele a poskytuje Tatře finanční služby a partnerství managementu.

TATRA, a. s., má stopadesátiletou slavnou historii a ČSOB je hrdá, že může přispět k obnově jejího úspěchu. Nosným výrobním programem podniku jsou těžká nákladní off-road vozidla a automobily pro kombinovanou přepravu terén-silnice, které jsou vhodné i do nejtvrdějších terénů a klimatických podmínek. TATRA je exportuje na tradiční trhy Ruska a bývalých zemí SNS, do řady dalších evropských zemí, ale i do Indie či Austrálie a dodává je samozřejmě i na domácí trh. Nákladní automobily vyrábí společnosti ve čtyřech obchodních řadách: TERRNo1 a JAMAL jsou

určeny pro civilní účely, ARMAX a FORCE pak pro armádní využití. TATRA, a. s., zaměstnává téměř 2 000 lidí, skupina TATRA, která kromě mateřské firmy zahrnuje i její čtyři dceřiné společnosti, má přibližně 3 800 zaměstnanců.

Pobočka Hradec Králové: Zkušený tým, který rozumí potřebám klientů

Regionální pobočka ČSOB pro korporátní klientelu v Hradci Králové primárně obsluhuje zákazníky ze dvou největších východočeských oblastí, Královéhradecká a Pardubická, spolupráci však již navázala i s klienty z východní části středních Čech či okolí Semil. Velká odvětvová diverzifikace klientů a rozdílné strategie krajů, co se týče dalšího rozvoje oblasti, vyžadují, aby tým královéhradecké pobočky tvořili zkušení, obchodně orientovaní lidé, kteří rozumí individuálním potřebám jednotlivých klientů.

Stabilní tým

V současné době tvoří tým královéhradecké pobočky 17 pracovníků: 6 klientských pracovníků, 5 kreditních specialistů, 4 pracovníci obchodní podpory, ředitel a asistentka. Dvě kolegyně jsou nyní na mateřské dovolené. „Aby byl zajištěn další kapacitní růst pobočky, uvažujeme ještě o možnosti polovičního úvazku pro studenta vysoké školy nebo případně pro některou z našich kolegyní na mateřské dovolené,“ říká ke složení svého týmu ředitel pobočky Michael Doubek. „Těší mě, že tým našich pracovníků je poměrně stabilní, a pokud již nastávají změny, jedná se o jednotlivce, změny zařazení v rámci pobočky či přesuny v rámci ČSOB. V současné době je totiž velmi těžké získat na trhu práce zkušené odborníky, zejména pak relationship manažery s praxí,“ pochvaluje si spolupráci s kolegy Michael Doubek.

Naši klienti

Královéhradecká pobočka se orientuje zejména na lokální firmy s tržbami většími než 300 milionů Kč a všechny firmy, které jsou ve vlastnictví zahraničního majitele (bez ohledu na výši tržeb). Konkurence v bankovním sektoru je ovšem v regionu veliká, trh je již poměrně nasycen a získat nového klienta je a bude čím dál tím složitější. Navzdory tomu se pobočce nedávno podařilo navázat spolupráci s významným výrobcem technických textilií, společností FIBERTEX, patřící do stejnojmenné dánské skupiny, nebo dceřinou společností irské skupiny KINGSPAN, vyrábějící zateplovací panely. Klienti v regionu nejčastěji využívají služby zajišťovacích operací na měnovém trhu a služby spojené s dokumentárními platbami všeho typu.

Máme klientům co nabídnout

„Naši největší konkurenční výhodou je velikost banky na lokálním trhu, počet poboček, a tedy absolutní dostupnost banky, dále

produktová šíře v rámci celé skupiny a v neposlední řadě zkušení, obchodně orientovaní lidé, kteří rozumí potřebám jednotlivých klientů,“ vysvětluje ředitel pobočky, čím se daří stále oslovovat nové zákazníky. ČSOB má rovněž náskok před konkurencí díky elektronickému systému Flexims, který zjednodušuje administrativu a zrychluje celý proces dokumentárních plateb.

Ptáme se ředitele pobočky Michaela Doubka

Vaše pobočka obsluhuje klienty ze dvou tradičně rivalských oblastí – Královéhradeckého a Pardubického kraje. Jaký je mezi těmito regiony z vašeho pohledu rozdíl?

Z hlediska užívání našich služeb nepozorujeme významnější vliv regionu, důležitější je příslušné odvětví. Oba regiony jsou dnes mimořádně průmyslově vyspělé a odvětvově diverzifikované. Pardubice dříve investovaly do vytvoření průmyslové zóny a dokázaly ji rychle obsadit významnými nadnárodními investory (Foxconn, Panasonic). Tento kraj byl v minulosti znám svým elektrotechnickým průmyslem. V devadesátých letech však došlo k propadu, následovalo opětovné oživení a dnes toto odvětví opět tvoří páteř průmyslu v tomto kraji. Hradec Králové naproti tomu zvolil jinou filozofii a dnes oplývá relativně větším počtem menších domácích a zahraničních firem. Severní část kraje se pak musela vypořádat s krizí textilního průmyslu, který měl nezanedbatelný podíl na zaměstnanosti regionu. Ztráty těchto zaměstnanecy pozic se však podařilo vstřebat v jiných odvětvích.

Ředitel pobočky

Michael Doubek

V ČSOB na pozici ředitele královéhradecké pobočky pro korporátní klientelu působí od 1. ledna 2008. Obdobnou pozici zastával i v Citibank, kde v pardubické pobočce nejprve od roku 1997 pracoval na pozici relationship manažera, v roce 2002 byl pak jmenován regionálním ředitelem pro korporátní klientelu. Michael Doubek byl již jednou členem týmu Skupiny ČSOB, neboť před nástupem do Citibank byl zaměstnancem Hypoteční banky, a to jako vedoucí oddělení s odpovědností za vydávání hypotečních zástavních listů.

Východní Čechy mají dobrý potenciál pro další rozvoj

Pardubický a Královéhradecký kraj mají velký potenciál pro rozvoj podnikání. Výhodou regionu je jeho geografická poloha v rámci Evropy i republiky. V budoucnu se zde proto počítá zejména s rozvojem dopravy a logistiky a také s využitím tzv. brownfields – opuštěných lokalit po dřívějších průmyslových nebo zemědělských podnicích.

Podle agentury CzechInvest si v loňském roce Královéhradecký kraj zvolilo 9 investorů, z toho sedm zahraničních, kteří zde investují asi 3,9 miliardy korun a vytvoří okolo 1 400 nových pracovních míst. Největší investice přinesla česká strojírenská společnost Wikov MGI (655 mil. Kč) a irská Kingspan Group plc, vyrábějící izolační a zateplovací panely pro stavebnictví (600 mil. Kč).

Cílem agentury CzechInvest je přilákat na Královéhradecko další investory, kteří by se ujali zatím nevyužitých brownfieldů. Těch je v kraji asi sedm set a skoro polovina z nich zůstala po armádě. Existuje přitom řada zajímavých projektů, které čekají na budoucí investory. Ti budou moci využít i dotace – fondy Evropské unie i české národní granty mají na regeneraci brownfieldů připravené desítky miliard korun.

Některé brownfieldy v Královéhradeckém kraji již byly úspěšně využity – nejvýznamnějším projektem je rekonstrukce bývalého pivovaru v centru Hradce Králové, nynějšího sídla Krajského úřadu, Univerzity Hradec Králové a regionální kanceláře agentury CzechInvest. Provoz pivovaru byl zastaven ke konci 20. století, jeho areál se

nachází v městské památkové rezervaci a některé budovy jsou zařazené na listinu státem chráněných památek.

Pardubicko si v loňském roce vybralo pro své investice 12 subjektů, z toho sedm zahraničních (z Německa, Japonska, USA, Švýcarska a dalších zemí). V regionu investují 3,65 miliardy korun, přičemž vznikne asi 600 nových pracovních míst. Nejvíce zde loni investoval švýcarský Rieter Holding AG, který podniká v automobilovém průmyslu (1 406 mil. Kč) a česká společnost Korado a. s. (kovodělný průmysl, investice 800 mil. Kč). Pardubice jako jakési neoficiální centrum „souměstí“ tří měst počítají do budoucna s rozvojem logistického centra až čtyř druhů dopravy. Jednou z největších investic v příštích letech bude výstavba rychlostní silnice R35 z východních Čech na Moravu.

Agentura CzechInvest získala v letech 1993–2007 pro Královéhradecký a Pardubický kraj celkem 90 investorů s projekty celkově za více než 60 miliard korun. Investice v těchto regionech tvořily 10 % z celkových investic v ČR. Investice směřovaly zejména do strojírenství, plastikářského a automobilového průmyslu.

**Královéhradecký a Pardubický kraj očima hlavního ekonoma ČSOB
Martina Kupky**

Královéhradecký kraj (KHK) je devátým největším ze 14 krajů ČR. Vykazuje pátý nejvyšší podíl zemědělské půdy i lesních pozemků. V kraji žije přes 5 % obyvatel ČR, hustota osídlení je zde podprůměrná. KHK vykazuje druhý nejvyšší podíl obyvatel ve věku nad 65 let, druhé nejvyšší hodnoty mezi kraji tam však dosahuje i tzv. naděje dožití při narození.

KHK je krajem zemědělsko-průmyslovým s rozvinutým cestovním ruchem (druhé nejnižší emise oxidu dusíku na km² v ČR). Průmysl je soustředěn do velkých měst, intenzivní zemědělství do oblastí Polabí. Na tvorbě HDP ČR se KHK podílí méně než 5 %. V přepočtu na obyvatele ovšem dosahuje bezmála 90 % průměru a mezi kraji zaujímá 6. pozici. V zemědělství vede pěstování obilovin, řepky a kukuřice, v průmyslu textilní výroba a výroba elektrických a optických přístrojů a zařízení. V KHK najdeme druhou nejnižší průměrnou hrubou měsíční mzdou zaměstnanců v průmyslových podnicích se 100 a více zaměstnanci v ČR.

Pardubický kraj (PK) stojí na žebříčku relativní rozlohy krajů ČR o stupínek pod KHK, je pátým nejmenším. Na zemědělskou půdu připadá 61 % výměry kraje, lesy pokrývají 30 %. PK se vyznačuje rozmanitostí přírodních podmínek, osídlení, průmyslové i zemědělské výroby, rozdílná je proto i kvalita životního prostředí. Vážně poškozené životní prostředí mají oblasti s koncentrovaným průmyslem (chemie, energetika), osídlením a dopravními uzly (typicky aglomerace Pardubice). PK je zároveň mimořádně významnou oblastí z vodohospodářského hlediska, s přebytky vodních zdrojů nadregionálního významu.

V PK žije necelých 5 % obyvatel ČR. Průměrná hrubá měsíční mzda zaměstnanců zde dosahuje třetí nejnižší hodnoty mezi kraji ČR. PK vykazuje rovněž třetí nejnižší podíl HDP na zaměstnance a třetí nejvyšší objem vývozu na obyvatele mezi kraji ČR. HDP vytváří v PK rozhodující měrou pět odvětví: zpracovatelský průmysl, obchod, doprava, skladování a spoje. Příslibem pro další ekonomický rozvoj kraje je jeho výhodná poloha z hlediska dopravního spojení. PK má rovněž řadu předpokladů pro rozvoj cestovního ruchu: atraktivní přírodu, příznivé klima a mnoho příležitostí k provozování letních i zimních sportů. Počet hromadných ubytovacích zařízení, lůžek v nich i počet hostů je přitom v krajském srovnání v PK zatím nejnižší. Pozitivní perlička nakonec: v PK je evidován druhý nejvyšší podíl obyvatel ČR starších 15 let používajících internet.

Východní Čechy v číslech

Rozloha (v km ²)	Královéhradecký kraj	4 758
	Pardubický kraj	4 519
Nejvyšší vrchol (m n. m.)	Královéhradecký kraj	Sněžka (1 602)
	Pardubický kraj	Králický Sněžník (1 421)
Nejnižší místo (m n. m.)	Královéhradecký kraj	hladina Labe, okr. Hradec Králové (202)
	Pardubický kraj	hladina Labe u Kojic (201)
Počet obyvatel	Královéhradecký kraj (2006)	549 643
	Pardubický kraj (2006)	507 751
Hustota obyvatel (počet na km ²)	Královéhradecký kraj (2006)	116
	Pardubický kraj (2006)	112
HDP na obyvatele	Královéhradecký kraj (2006))	150 207
	Pardubický kraj (2006))	130 295
Počet ekonomických subjektů	Královéhradecký kraj (2006)	125 433
	Pardubický kraj (2006)	105 304
Míra registrované nezaměstnanosti (%)	Královéhradecký kraj (2006)	6,32
	Pardubický kraj (2006)	6,91

Pramen: ČSÚ

Broumovská VEBA sází na africký brokát

Textilní průmysl nepatří v poslední době k odvětvím, ve kterých se tržby českých podniků zvyšují o desítky procent ročně. Přesto je zde výjimka – broumovská společnost VEBA, textilní závody a.s., které se právě toto daří: nárůst jejich tržeb by mezi roky 2006 až 2009 měl dosáhnout úctyhodných 65 procent. Na to, kde jsou příčiny tohoto úspěchu, jsme se zeptali Ing. Josefa Nováka, předsedy představenstva a generálního ředitele VEBA, textilní závody a.s.

Čím byste nyníjší rychlou expanzi společnosti vysvětlil?

Příčiny tohoto vývoje jsou založeny dlouhodobě v péči o zdokonalování produktů na základě vlastního vývoje, v investicích do moderních technologií, v permanentní restrukturalizaci a intenzifikaci zhodnocovacích procesů i v úzké spolupráci s rozhodujícími zákazníky na odlišení Veby od konkurence a zvyšování podílu na rozhodujících trzích. Důležitou podmínkou úspěchu je kontinuita podnikatelského záměru a schopnost rychlé reakce na změny.

Které části výrobního sortimentu jsou nyní pro Vebu nejdůležitější?

Veba se tradičně orientuje na náročnou žakárskou výrobu v textilu pro domácnosti (ložní a stolní prádlo, froté programy) i v oděvní linii. Velmi dynamickým prvkem našeho sortimentu je specifická žakárská tkanina sloužící jako materiál pro tradiční africké oděvy – bavlněný brokát. Veba patří do exkluzivního klubu několika málo evropských výrobců, kteří zvládli výrobu tohoto výjimečného produktu v celé komplexnosti, a stala se i lídrem trhu při jeho dalším vývoji.

Jak se vám daří rostoucí poptávku po tomto zboží zvládat?

Nejkvalitnější africké brokáty jsou po řadu let skutečným obchodním fenoménem, který překročil hranice západoafrického

regionu a rozšiřuje se jak do centrální Afriky, tak severně do oblastí Sahelu i afrického Středomoří k berberskému etniku. Vývozy afrických brokátů směřují i do evropských metropolí, například do Londýna a Paříže, kde žijí silné africké minority. Africké brokáty představují v západní Africe významné zpracovatelské odvětví s barvířskými a konfekčními dílnami, ve kterých se špičkový průmyslový produkt přetváří v mužské i ženské oděvy nejvyšší hodnoty. Přes stamilionové investice Veby z předchozích let a několikanásobné zvýšení výroby však stále narůstá mezeza mezi souhrnnou poptávkou a nabídkou na cílových trzích. Veba proto v čím dál vyšší míře využívá – kromě dalších progresivních investic – i subdodavatelský potenciál řady českých textilních výrobců. Africký brokát tak výrazně přesahuje vlastní produkční rámec Veby.

Jak se Veba – jako podnik, který vyváží na 80 procent své produkce – vypořádává s dlouhodobě posilujícím kurzem koruny? Zajišťujete se nějak proti kurzovému riziku?

Vliv posilování koruny vůči euru není jednosměrný. Veba se velmi hluboce zapojuje do systému mezinárodní dělby práce a směny, má i významné dovozy přízí, režných tkanin, technologií i výrobků komplementárních k její vlastní nabídce, a pociťuje proto i efekty úspory nákladů z titulu silné koruny. V situaci slábnoucího dolaru jako převažující měny dovozu si Veba aktivně vytvářela přirozený kurzový hedging, který vliv silící koruny do určité míry kompenzuje. Navíc se účinně zajišťujeme jak ve vazbě EUR/CZK, tak EUR/USD, a usilujeme tak o stabilizaci našich individuálních směnných relací alespoň v perspektivě 6–18 měsíců. K eliminaci kurzových rizik přispívá i sjednávání některých významných tuzemských dodávek, například elektrické energie, v eurech při definovaném pevném

kurzu. I přes veškeré zajišťovací instrumenty je však vliv silící koruny na Vebu jako téměř výhradního exportéra v hospodářském výsledku negativní. Pokrytí rozdílu dosahujeme zvyšováním produktivity výroby, zvyšováním efektivnosti prodeje a racionalizací firemních procesů.

Daří se vám získávat pro racionalizační opatření i vaše zaměstnance?

Kategorickým imperativem Veby je trvalá racionalizace procesů, která je naléhavá především v období, kdy se firmě daří. Jen tehdy má společnost čas, zdroje a zejména intelektuální potenciál k provádění změn, jejichž nezbytnost není diktována jen potřebami dneška. Příkladem takové racionalizace ve Vebě je ukončení výroby

na stupni přádelen v letech 2007–2008 a nahrazení produkce vlastních přízí výhodnějším dovozem. Souběžným efektem byla mimo jiné requalifikace a využití uvol-

něného personálu pro expandující provoz tkalcoven a úpravny. Posilování pružnosti pracovníků ke změnám je jedním ze strategických cílů společnosti, který je podporován strukturovaným motivačním systémem, zlepšovatelským systémem orientovaným na základní pracovní úroveň,

Veba

VEBA, textilní závody, a.s.

Textilní společnost VEBA oslavila v loňském roce 150. výročí své existence. I když tradice textilní výroby na Broumovsku sahá až do 13. století, vlastní historie firmy se začala psát v roce 1857, kdy zahájila výrobu mechanická tkalcovna Benedikta Schrolla v Olivětíně; následně pak na Broumovsku a Policku vznikaly další textilní továrny.

Po druhé světové válce byly v roce 1949 zřízeny národní podniky VEBA Broumov a META Police nad Metují, které se v roce 1958 sloučily. Akciová společnost VEBA Broumov byla ustavena v roce 1992, jejími hlavními akcionáři jsou PYRR, s. r. o. Praha (49,9 %) a INCOT spol. s r. o. Králíky (33,4 %).

Po ukončení privatizace proběhl rozsáhlý program koncentrace hlavních výrobních a řídicích činností, v jehož rámci byly veškeré aktivity soustředěny do tří objektů: Broumov – Velká Ves, Broumov-Olivětín a Police nad Metují. V současnosti patří VEBA mezi největší české bavlnářské výrobce a zaměřuje se především na žakárskou produkci bytového a oděvního sortimentu, zejména froté zboží všeho druhu, stolního prádla a lůžkovin, žakárských košilovin a afrických bavlněných brokátů. Žakárské damašky a výrobky z nich nabízí VEBA jako jediný podnik v České republice i ve střední Evropě také v superšíři 280–290 cm. Společnost zaměstnává 1 370 pracovníků.

kvalitní (nadstandardní) kolektivní smlouvou a specifickými prvky sociálního programu. Synergie uvedených opatření výstoupí v kultivaci a akceptování firemních hodnot výraznou většinou pracovníků.

Ve finanční oblasti spolupracujete často s ČSOB. Které její produkty a služby využíváte a jak jste s nimi spokojeni?

Vztah ČSOB-VEBA je dlouhodobý (byl odvozen od vztahu ČSOB-Centrotex) a prošel řadou peripetií. Po řadu let byl zmrazen na marginální úrovni. ČSOB tehdy poskytla Vebě čas k prokázání proveditelnosti a životaschopnosti jejího – v těžkých dobách zdánlivě rizikového – podnikatelského záměru. Poslední dva roky lze charakterizovat jako „tání ledů“ a otevření prostoru pro aktivní spolupráci včetně pro textilní sektor obtížného úvěrování investic i provozu firmy, byť v rozsahu, který nelze označit za masivní. V letošním roce však Veba zahájila s ČSOB úzkou spolupráci na zpracování a prosazení významného projektu v rámci dotačního programu Inovace, který vyústil v registrační přihlášku v hodnotě asi 200 milionů korun. Projektová skupina Veby úzce spolupracuje se specializovaným pracovištěm ČSOB. Přirozeně předpokládáme, že financování tohoto projektu – zaměřeného na generační

inovaci afrického brokátu – se odehraje v exkluzivním vztahu s ČSOB.

V jaké situaci se podle vás nachází český textilní průmysl obecně? Může se nějak vyrovnat s asijskou konkurencí?

Český textilní sektor je – obdobně jako další obory spotřebního průmyslu (obuvnictví, výroba skla a porcelánu, hraček, nábytku aj.) – pod tlakem zhoršujících se podnikatelských podmínek, ke kterým patří zejména:

- Růst výrobních nákladů nesený explozivním zdražováním energií.
- Neomezený přístup konkurenčního zboží z Asie na vyspělé trhy za podmínek sociálního, environmentálního, kurzového i administrativního dumpingu. Mezinárodní liberalizace obchodu s textilem byla provedena asynchronně v neprospěch výrobců ve vyspělých zemích.
- Příliš rychlé posilování kurzu koruny pro exportéry, kterými textilní výrobci v naprosté převaze jsou.
- Nezáměr politických, ekonomických

a intelektuálních elit o dění v textilním sektoru.

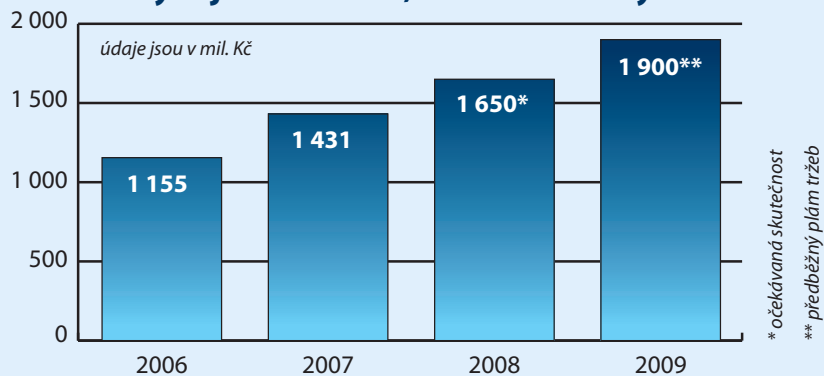
Příležitosti a východiska jsou jednoznačně v odlišení od konkurence v produktu i servisu tak, aby nedocházelo k přímým cenovým střetům se zbožím z „nízkonákladových“ proveniencí. Mezi největšími a nejdynamičtějšími českými textilními subjekty jsou především výrobci zaměřeni na technický textil (Juta, Kordárna, Pegas, Technolen, Fezko aj.), kteří našli či vyvinuli specifické produkty pro sektory generující dostatečně masivní poptávku. Pozice Asiatů se bude v čase z hlediska cen zhoršovat, je proto nezbytné hledat překlenovací podnikatelské koncepty pro příštích 10–15 let.

V jaké pozici by se Veba v tomto horizontu mohla nacházet?

Dlouhodobé prognózy jsou ošidné, neboť budoucnost je v podstatě nepredikovatelná. Veba intenzivně pracuje na silné koncepci rozvoje pro období 2009–2011, jejíž naplnění bude znamenat další zvyšování výkonnosti firmy coby jednoho ze strategických cílů finanční perspektivy. Zdá se, že Veba zachytila okamžik dlouhodobého vzestupu afrických ekonomik, opírajícího se o zdroje surovin a obecný civilizační pokrok, který se doposud „černé Africe“ spíše vyhýbal. Jsme tedy ve správný čas na správném místě se správným produktem. Budoucnost Veby je tak spojena s dalším rozvíjením tématu afrických brokátů v jejich mnoha provedeních pro specifická etnika a trhy s rozmanitými preferencemi. Výrobně se budou aktivity Veby stále více koncentrovat. Z hlediska počtu zaměstnanců bude podnik dále zeštíhlovat, poroste ale jeho výkon a význam v evropském kontextu, a to i na úkor německé a rakouské konkurence. Jeho stopadesátiletá průmyslová tradice bude pokračovat v nových podmínkách s větší orientací na obchodní, marketingové a tradingové aktivity a s akcentem na budování pozice vlastní značky.

Vývoj tržeb VEBA, textilní závody a.s.

ČSOB radí, jak transparentně získat financování

ČSOB využívá své rozsáhlé zkušenosti z oblasti strukturovaného financování i v poradenství pro veřejný sektor. Cílem je formulovat zadání výběrového řízení tak, aby co nejlépe vyhovovalo potřebám klienta, ale zároveň bylo akceptovatelné bankovním trhem.

Při financování komplexních případů se ČSOB snaží s klienty spolupracovat zcela přirozeně již od počátku. Konečná struktura financování tak vzniká v úzké spolupráci banky a klienta. Pokud je financování poptávané prostřednictvím veřejného výběrového řízení, jsou možnosti diskuse a vyjednávání klienta s finančními institucemi velmi omezené. Nejčastěji využívané otevřené řízení je sice nejtransparentnější, ale neumožňuje upravovat podmínky poptávky podle reakce trhu. Zadavatel tedy potřebuje nalézt přiměřenou strukturu a podmínky financování ještě před vypsaním výběrového řízení. Jelikož sám pravidelně nepracuje s finančním trhem, je vhodné, aby si u větších objemů najal zkušeného poradce.

Přestavba Oblastní nemocnice Příbram, a. s., bude financovaná z úvěrů, které nemocnice získala i díky poradenství ČSOB

Poskytované poradenství lze rozdělit do tří základních fází:

1. Zjištění klientových potřeb

Detailní zjištění reálných potřeb klienta, včetně účelu jeho financování, požadavků na flexibilitu úvěru, administrativní zatížení apod., je základem pro návržení vhodné struktury financování, se kterou bude klient dlouhodobě spokojen.

2. Navržení vhodné struktury financování

Navrhovaná struktura musí vyhovovat účelu financování i schopnosti zadavatele splácet. Je třeba nalézt vyváženou míru závazků a povinností dlužníka, které jej nebudou zbytečně omezovat, ale zároveň budou akceptované bankovním trhem a umožní dosáhnout výhodné ceny. Důležitou rolí poradce je zajistit, aby klient přesně porozuměl podmínkám financování a důvodům, které je určily, a ztotožnil se s nimi.

3. Příprava zadávací dokumentace včetně návrhu úvěrové smlouvy

Při vyhlášení výběrového řízení na poskytovatele bankovního úvěru je třeba si uvědomit, že úvěrový vztah není charakterizován pouze částkou, výší úrokové míry a dnem splatnosti, ale zahrnuje celou řadu vzájemných práv a povinností včetně určitých omezení, která banka klade na klienta. Pokud zadavatel umožní použití různé smluvní dokumentace bankami, může být nakonec nabídka s nejnižší úrokovou mírou pro klienta méně výhodná než jiná nabídka, která přes vyšší úrok nabídne celkově lepší podmínky. Aby byla zajištěna úplná srovnatelnost nabídek, poradci navrhli klientovi, aby součástí zadávací dokumentace byl již závazný návrh úvěrové dokumentace, který uchazeči mohou upravovat jen v předem jasně stanovených ustanoveních.

Díky svým dlouholetým zkušenostem útvar projektového financování ČSOB, ve spolupráci s právní kanceláří Johnson Šťastný Kramařík a společností ČSOB Investment Banking Services, a. s., uspěl ve výběrových řízeních na poradce při získání financování pro Středočeský kraj a pro financování generelů pěti oblastních nemocnic.

Hluboká znalost bankovního trhu umožnila poradcům navrhnout strukturu, která zbytečně neomezovala zadavatele a byla přijatelná pro banky. S ohledem na možný konflikt zájmů se ČSOB již neúčastnila výběrových řízení na vlastní financování, což dalo klientům jistotu její nezávislosti.

Roman Šťastný, partner advokátní kanceláře Johnson Šťastný Kramařík, k tomu dodává: „Otevřené výběrové řízení zaručuje při zvolení vhodných kritérií maximální transparentnost a jednoznačnou porovnatelnost nabídek pro klienta. Nicméně při něm není možné vyjednat smluvní dokumentaci mezi zadavatelem a jednotlivými uchazeči. Pokud má být zachována transparentnost, měl by návrh smluvní dokumentace připravit zadavatel, respektive jeho poradci. To je samozřejmě pro právního poradce náročnější než obvyklé vyjednávání návrhů dokumentace s protistranou. Právník musí při přípravě podmínek úvěrové dokumentace dbát na to, aby podmínky byly pro zadavatele co nejvýhodnější, ale přitom dávat pozor, aby takto nastavené podmínky neodradily případné uchazeče od účasti ve výběrovém řízení nebo je nevedly k nabídnutí zbytečně vysokého úroku. Právník musí mít bohaté zkušenosti se zastupováním při přípravě úvěrových transakcí jak na straně bank, tak na straně jejich klientů a rozumět nejen právním aspektům úvěrového obchodu, ale i alespoň základním obchodním aspektům.“

Navrhované struktury financování včetně příslušné dokumentace úspěšně prošly nejen schvalovacími orgány na úrovni zadavatelů, ale byly i akceptovány bankovním trhem.

Z úspěšně dokončených transakcí lze vyzdvihnout zejména:

- Financování investičních potřeb Středočeského kraje zejména v oblasti dopravní infrastruktury v celkovém objemu 4 mld. Kč a se splatností 20 let.
- Financování generelů některých oblastních nemocnic Středočeského kraje.

Kontakt: Jan Troják

Projektové financování

e-mail: jtrojak@csob.cz, tel.: 224 114 367

Rekonstrukce příbramské nemocnice se již rozbíhá

Čím se v bance zabývá útvar Custody

Řekne-li se kustod, asi se nám nejdřív vybaví slovo správce, například správce muzea. I banky ale mají útvary Custody, které však není snadné jednoduše popsat, protože jde o širokou mozaiku služeb spojených s nákupy a držením listinných i dematerializovaných cenných papírů. Protože se „Securities Custody“ někdy překládá jako „Správa cenných papírů“, dochází často k dojmům, že náplní jejich činnosti je aktivní správa klientských portfolií, tj. asset management. Skutečnost je ale diametrálně odlišná.

ČSOB byla první bankou v tehdejším Československu, která začala služby custody aktivně nabízet už po obnovení pražské burzy v roce 1992. Od té doby se snaží tyto služby rozvíjet v souladu se světovými trendy.

Custody v první řadě zajišťuje technické vypořádání obchodů (tzv. Settlement) svých klientů, jimiž bývají většinou právnické subjekty, jako jsou banky, brokerské společnosti, pojišťovny apod., a to pouze na základě klientských instrukcí. V praxi to znamená realizaci převodů cenných papírů v daných depozitářích a souběžně také odpovídající přesuny hotovostí z účtů klientů nebo na ně.

Mezi hlavní služby spojené s držením cenných papírů patří korporátní akce (tzv. „Corporate Actions“), jimiž se rozumí veškeré aktivity související s právy a povinnostmi klientů v důsledku držení cenných papírů. Jde především o zajištění výplat dividend z držených akcií, kuponů a jistin obligací, o odkupy, štěpení a splnutí cenných papírů a v neposlední řadě i o zastupování klientů na valných hromadách a hlasování podle jejich dispozic. Mezi doplňkové služby samozřejmě patří i aktivity spojené s reconciliací klientských portfolií, refundace daní, speciální reporting podle přání klientů, poskytování informačního servisu v daňové a legislativní problematice apod.

V posledních letech se mezi aktivity custody řadí také půjčování a vypůjčování cenných papírů, což jsou služby standardně poskytované custodiany po celém světě.

Z pozice ČSOB Custody, tj. útvaru, který je za tuto službu v bance primárně zodpovědný, lze služby custody rozdělit na dvě základní oblasti podle místa obchodování – na Local Custody a Global Custody. Local Custody zajišťuje aktivity spojené s cennými papíry obchodovanými v České republice, zatímco Global Custody zahrnuje veškeré služby vázané na cenné papíry obchodované v zahraničí. Pro své zahraniční aktivity využíváme nejen bankovní síť naší mateřské banky KBC, ale i vlastní síť globálních a lokálních custodianů. Rozvoj těchto sítí se primárně buduje na základě požadavků našich klientů podle jejich investičních aktivit. V současnosti jsme schopni aktivně realizovat obchody s cennými papíry a zajistit i návazný servis v přibližně 50 zemích světa, přičemž další, v budoucnu pravděpodobně velice atraktivní trhy jsou v procesu otevírání.

Custody jako produkt nebo služba se neustále dynamicky rozvíjí ve všech oblastech a pro svůj rozvoj potřebuje nejen podporu IT, které se rozhodujícím způsobem podílí na komunikaci s klienty při vypořádání obchodů, ale především i vysoce specializované profesionály v týmech Settlementu, Peněžního vypořádání a Corporate Actions.

ČSOB Custody, které je custodianem většiny významných brokerských

společností v ČR, se svým klientům snaží nabízet služby na nejvyšší úrovni. Důkazem, že se nám to skutečně daří a že naše služby patří k nejlepším, je ocenění udělené významným ekonomickým časopisem Global Finance. Ten zveřejnil již poštěté výsledky každoročního hodnocení nejlepších sub-

-custodianů jednotlivých zemí a regionů, na jehož základě udělil naší bance prestižní ocenění „The Best Sub-Custodian Award in the Czech Republic“ za rok 2008. Tím jsme zopakovali vítězství ve stejné kategorii z let 2003–2006. Jinými slovy, v šesti ročních soutěžích jsme zvítězili pětikrát. Ocenění se uděluje na základě kvality služeb, přístupu ke klientům, konkurenčního stanovování cen, užití inovativních technologií a znalosti místních předpisů.

V zájmu podpory klientů byly nedávno spuštěny také speciální webové stránky – www.csob.cz/custody – se všemi relevantními informacemi. Součástí stránek je i aplikace „Custody On-line“, která klientům poskytuje pasivní přístup k majetkovým účtům a přehled portfolia. V současné době ČSOB Custody pracuje na rozvoji aktivního zadávání instrukcí k vypořádání prostřednictvím elektronických kanálů naší banky. Tato nová služba by měla být zpřístupněna již v příštím roce.

Kontakt: Jaroslav Záruba

Správa a úschova CP

e-mail: jaruba@csob.cz

tel.: 224 114 434

ČSOB nedávno spustila speciální webové stránky www.csob.cz/custody.

ČSOB GOLF TOUR 2008

Na krásném hřišti Ropice, nacházejícím se na samém prahu moravskoslezských Beskyd v Severomoravském kraji, odstartovala 23. května letošního roku nominační golfová túra ČSOB GOLF TOUR 2008, určená pro korporátní klienty ČSOB. Osmnáct místních jamek prověřilo důkladně všechny hráče, kteří se ovšem shodli v tom, že jednoznačně nejlepší byla pomyslná 19. jamka tohoto hřiště, a to místní cateringová společnost, jež pro účastníky přichystala výborné kulinářské speciality.

Následovaly další nominační turnaje: 29. května Kunětická hora a 6. června Cihelny. Naši klienti zde měli možnost nominovat se na finálový turnaj, a to tehdy, když v některé z pěti HCP kategorií skončili na prvních třech hodnocených místech.

Celkem se na nominačních turnajích vystřídalo 224 hráčů a 45 z nich automaticky postoupilo do podzimního finále. To se uskutečnilo 4. října na hřišti klubu Ypsilon Golf Resort Liberec. Ranní mlhu mezi kopci rozptýlilo ještě teplé podzimní slunce, a hráči tak měli šanci užít si posledních slunných paprsků odrážejících se v krásně zbarvených lesích, jež toto golfové hřiště v předhůří Jizerských hor obklopují.

Velmi příjemnou atmosféru celého turnaje umocnil také doprovodný program pro hosty, kteří měli možnost ochutnat skotskou whisky, vyzkoušet si golfovou akademii, kosmetiku, líčení, manikúru, masáže a japonské tetování nebo zúčastnit se turnaje v patování.

Výsledky ČSOB Golf Tour 2008

GR Ypsilon Liberec – 4. 10. 2008

Muži 0–16,0	Muži 16,1–25,5	Muži 25,6–36	Společná 37–54	Ženy 0–36
1. Petr Flieger	1. Jaroslav Bříza	1. David Tisoň	1. Luboš Váňa	1. Andrea Štěpová
2. Filip Závěrka	2. Rastislav Jansík	2. Otto Daněk	2. Adéla Míčková	2. Henrieta Martinčová
3. Milan Vašíček	3. Vladimír Rožát	3. Jaroslav Hořák	3. Petra Nývltová	3. Blanka Dědečková

Exportní financování na MSV v Brně

„Exportujete? Věnujte se obchodům, starosti s financováním přenechejte nám.“ Pod tímto heslem prezentovala letos ČSOB svou nabídku produktů a služeb v oblasti exportního financování na jubilejním 50. ročníku Mezinárodního strojírenského veletrhu (MSV) v Brně.

Pro útvar Exportního a strukturovaného financování obchodu ČSOB je již tradiční účast na MSV v Brně unikátní příležitostí setkat se v krátkém čase a na jednom místě

s řadou výrobců, dodavatelů i odběratelů strojírenské produkce z České republiky i ze zahraničí, kteří představují klíčovou klientelu útvaru. Naše nabídka pro veletrh se soustřeďuje především na služby v oblasti financování objemově významných vývozních obchodů, financování zahraničních projektů a investic, odkupu vývozních pohledávek a v neposlední řadě i na doprovodné bankovní a finanční služby související s vývozem.

Na stánku ČSOB v pavilonu Z i na stáncích našich klientů probíhala denně nepřetržitá řada jednání o rozpracovaných i nových obchodech. Novým klientům jsme představili produkty a služby financování vývozu a poradili jim s přípravou obchodů. Pracovní atmosféra jednání na stánku byla zpříjemněna doprovodným programem spojeným s ochutnávkami různých specialit. Na odpoledne druhého veletržního dne jsme pozvali významné korporátní klienty a obchodní partnery na slavnostní koktejl v pártý stanu v areálu veletrhu. Pozvání přijalo více než

130 klientů segmentů Korporátního bankovníctví a Specializovaného a institucionálního bankovníctví. Celkem se letošního MSV zúčastnilo více než 2 000 vystavovatelů z 29 zemí, počet návštěvníků dosáhl bezmála 100 000.

Neformálního setkání s klienty se během MSV zúčastnili také Marek Ditz, výkonný ředitel Specializovaného a institucionálního bankovníctví (vpravo), a Michal Bakajsa, ředitel útvaru Exportní a strukturované financování obchodu

Zaměstnanci ČSOB pomáhají neziskovému sektoru

V letošním roce spustila ČSOB první ročník programu Pomáháme společně zaměřeného na zaměstnance, kteří se aktivně angažují v neziskovém sektoru. Pro ty, kteří s touto oblastí zkušenost ještě nemají, pořádá ČSOB „Dobrovolnické dny“, při nichž si mohou na jeden den vyzkoušet práci v některé z neziskových organizací.

Práci ve psím útulku Lesan v Kralupech si vyzkoušel i člen představenstva a vrchní ředitel ČSOB Jan Lamser (na snímku dole vlevo)

Dobrovolnické dny

Při prvních Dobrovolnických dnech se zaměstnanci koncem září zúčastnili například pomocných a úklidových prací v ZOO Ostrava, spolupracovali na opravě hřiště v Dětském centru Veská, pomáhali při chodu psího útulku Lesan v Kralupech nad Vltavou nebo sázeli stromky pod Ještědem. Kromě toho pomáhají účastníci Dobrovolnických dnů neziskovým organizacím rovněž při koncepčních záležitostech.

Možnost nahlédnout zblízka do světa „neziskovek“ využil také člen představenstva a vrchní ředitel ČSOB Jan Lamser, který přijel podpořit své kolegy do psího útulku Lesan v Kralupech. „Pomoc, ať již finanční nebo ve formě aktivního zapojení zaměstnanců do chodu jednotlivých organizací z neziskového sektoru, je jedním z hlavních pilířů společenské odpovědnosti ČSOB. Je přitom jedno,

jestli jde o podporu zdravotně a sociálně handicapovaných spoluobčanů, nebo projektů na podporu životního prostředí a jiných záslužných aktivit. Pomáháme všude tam, kde je to potřeba,“ řekl Jan Lamser.

Grantový fond

V rámci programu Pomáháme společně požádali zaměstnanci grantový fond ČSOB a Poštovní spořitelny o podporu pro neziskové organizace, v nichž ve volném čase pomáhají. Komise, složená ze zaměstnanců, dobrovolníků z neziskového sektoru a zástupců managementu obou bank, rozhodla, že z grantového fondu podpoří 33 projektů celkovou částkou 873 500 Kč.

V rámci programu se již například podařilo vybudovat dětské hřiště v obci Sibřina, zpříjemnit hospitalizaci dětí i dospělých ve FN Motol, zabezpečit prostory pro pomoc dětem s mentální retardací v centru LADA, zakoupit viditelnější bezpečnostní vesty pro vodící psy pro nevidomé v celé České republice, upravit prostory nízkoprahového klubu Jahoda nebo obnovit vybavení několika dětských táborů.

Darujte krev a zkuste vyhrát

ČSOB má mezi svými klienty nejen výrobní či obchodní podniky, ale i neziskové a příspěvkové organizace, mezi něž patří také Fakultní nemocnice Ostrava (FNO). Díky

spolupráci ČSOB Regionální pobočky pro korporátní klientelu v Ostravě a FNO se ČSOB stala opět sponzorem akce „Darujte krev a zkuste vyhrát“ v Krevním centru nemocnice.

V režii Krevního centra se dárci krve mohli po čtyři měsíce účastnit soutěže, při níž byli každý měsíc vylosováni tři vítězové. ČSOB poskytla do této soutěže dary. Všichni, kdo v průběhu celého soutěžního období darovali krev poprvé, byli navíc zařazeni do závěrečného losování.

„Akce Darujte krev a zkuste vyhrát byla velkým přínosem pro podporu bezpříspěvkového dárcovství krve,“ uvedla Naděžda

Kalužová z Marketingu Krevního centra FNO. „Za čtyři měsíce, kdy probíhala, přišlo do Krevního centra 991 nových dárců, zatímco obvykle to bývá 1 800 za celý rok. Za Krevní centrum děkujeme sponzorům z ČSOB za krásné dary a doufáme, že naše spolupráce bude pokračovat,“ dodala Naděžda Kalužová.

My za ČSOB bychom rovněž chtěli poděkovat za možnost pomoci dobré věci. Samozřejmě počítáme s tím, že podobnou formou budeme Krevní centrum FNO podporovat i v budoucnu. A pokud se nám podaří najít nové dárcy i mezi čtenáři Panoramy, budeme velmi rádi.

Jaký bude osud českých učilišť?

České učňovské školství je v krizi. Ačkoliv je na trhu práce nedostatek odborně vzdělaných řemeslníků a pracovníků řady dělnických profesí, žáci základních škol se do učebních oborů příliš nehrnou. Cesta k nápravě bude složitá, ale nutná – bez kvalifikovaných pracovních sil se české hospodářství neobejde.

Podle statistik vstupovalo do 1. ročníku denního studia na učilištích v roce 1990 okolo 100 tisíc absolventů základní školy, dnes je to méně než 50 tisíc. Počty žáků přijímaných na gymnázia a SOŠ se přitom za tutéž dobu téměř nezměnily. Prognózy naznačují, že v roce 2015 bude na učiliště vstupovat už jen necelých 22 tisíc absolventů základní školy (z toho do učebních oborů asi 14 tisíc), zatímco počty přijímaných do dalších druhů středních škol se zvýší. Co je příčinou krize? Proč ztrácíme zájem o řemesla, která podle slov našich předků měla vždy „zlaté dno“?

Vůbec nejde o to, že bychom se neměli kde učit – učňovských škol je v celé republice dostatek a jsou rozmístěny ve všech regionech. Jejich problémem se však stává nedostatek žáků a také financování. Kapacity učilišť nejsou většinou naplněny, dochází ke spojování tříd žáků rozdílných odborností a některé studijní obory se neotevírají vůbec. Vybavení škol zastarává a na nové školy nemají, což pak negativně ovlivňuje žáky, kteří o studiu na takovém učilišti uvažují. Na učilištích se podepsal fakt, že ve srovnání s dalšími druhy středních škol prodělala nejvíce změny. Nejčastěji se u nich měnili zřizovatelé i odpovědná ministerstva, měnilo se jejich financování. Praktická výuka, která tvoří asi třetinu celkového počtu hodin, se musela přestěhovat z privatizovaných podniků do školních dílen, čímž utrpěla její kvalita a zmizela možnost poznávat konkrétní profesi v reálném provozu. Nezájem žáků o učňovské obory je také

odrazem změn ve společenské prestiži různých povolání. Zatímco prestiž obchodních, ekonomických a právních činností stoupá, společenské ohodnocení řemeslných a dělnických činností pokleslo. Podle odborníků je další příčinou i demografický vývoj, neboť klesají počty lidí ve středoškolském věku, a také školská politika, která v minulých letech popularizovala především maturitní vzdělávací programy. Ačkoli je mnoho profesí nedostatkových, v některých regionech mnoho absolventů učilišť těžko shání práci ve svém oboru.

Důsledky pro český průmysl

Závažné důsledky má nedostatek vyučených odborníků pro český průmysl. Snižování počtu žáků učilišť je totiž asi třikrát rychlejší, než by odpovídalo vývoji hospodářských ukazatelů. Už nyní citelně chybí mnohé profese ve stavebnictví a strojírenství. Pro mnohé firmy je tak paradoxně snazší získat novou zakázku než si zajistit dostatek kvalifikovaných lidí, kteří ji provedou, což může ovlivnit i rozvoj průmyslových podniků a vstup dalších zahraničních investorů do České republiky. „Kvalifikovaná, ale i méně kvalifikovaná pracovní síla chybí ve všech evropských zemích. Svaz průmyslu a dopravy proto volá po zelených kartách, abychom si zajistili chybějící profese – řidiče, obráběče, kováře, zámečníky. To je ale krátkodobé řešení!“ uvedl v jednom z rozhovorů na téma rozvoj strojírenství Zdeněk Liška, generální ředitel Svazu průmyslu a dopravy ČR. „Svaz chce

tlačit na ministerstvo školství, aby se změnil způsob výuky, aby absolventi byli více přizpůsobeni trhu práce a potřebám hospodářství ve prospěch technických profesí. To vidíme jako větší hrozbu než obavy z odchodů automobilek. Školy by se měly více propojit s průmyslem.“ Aby byly podniky při získávání mladých kvalifikovaných dělníků úspěšné, budou se muset na vzdělávání v požadovaných profesích aktivně podílet. Některé firmy si dokonce založily vlastní učiliště (například Škoda Auto a. s. v Mladé Boleslavi) a považují to za vyhovující řešení. Vyplácí se také promyšlená osvěta mezi žáky, jak je to obvyklé v zahraničí. Firmy organizují exkurze, prázdninové zábavní informační akce o svém oboru či různé kurzy pro studenty i stáže pro jejich učitele. Zástupci podniků jsou členy různých orgánů řídicích vzdělávání jak na úrovni školy, tak i obce nebo regionu.

Zahraniční zkušenosti s učením

Najít optimální řešení nebude pro Českou republiku snadné. Máme však možnost poučit se u ostatních evropských zemí a využít zkušenosti našich sousedů. Vyspělé státy Evropské unie totiž vzdělávání v učňovských oborech cíleně podporují s ohledem na vývoj na trhu práce. Systémy jsou v různých zemích odlišné, ale efektivní. Například v Rakousku má 400 firem všech oborů oprávnění k výuce učňů. Instruktóři výuky musí mít odborné znalosti i pedagogické a právní vzdělání, ověřené zkouškou. Na vzdělávání dohlížejí Učňovské úřady, zřizované regionálními pobočkami

Rakouské hospodářské komory. Firma vyplácí učňům za práci odměnu, která v posledním ročníku dosahuje až 80 % obvyklé mzdy v oboru. Stát firmám na vzdělávání učňů přispívá, a to formou odpisů z daní (ne ze základu daně), ale i z fondu, do něhož přispívají všechny firmy (i ty, které výuku učňů neorganizují). V Německu funguje takzvaný duální systém, který zahrnuje výuku ve škole a ve firmě. Vzdělávání probíhá v celonárodním programu v nadpodnikových centrech, 80 % nákladů hradí stát, zbylých 20 % firmy. V programu je zapojeno 240 center. Učeň je buď zaměstnancem „školicí“ firmy, nebo jiné firmy – nikdy není anonymní. Podíl praktické výuky postupně v jednotlivých ročnících stoupá. Po tříletém vyučení může učeň pokračovat v nástavbovém jedno-ročním studiu (2. stupeň kvalifikace). Program je financován z Fondu vzdělávání, do kterého všechny stavební firmy bez rozdílu odvádějí 2,5 % mzdových fondů. Malé a střední firmy (do 250 zaměstnanců) mohou pro splnění své příspěvkové povinnosti požádat o příspěvek z fondů EU. Ve Francii fungují dva systémy pro vzdělávání učňů – státní (zřizovatelem je stát) a oborový (zřizovatelem jsou regiony a profesní svazy). Francouzské firmy ze zákona přispívají na vzdělávání učňů, část příspěvků odvádějí přímo podnikům, které učně připravují, část státu. Na rozdíl od jiných zemí 80 % učňů školí malé podniky i pro potřeby velkých firem. Stát osvobozuje firmy od sociálních odvodů za učně a daňově zvýhodňuje podniky, které učně vzdělávají. Učňovská střediska jsou v kompetenci regionů, které provoz financují z 50 %, zbylých 50 % hradí profesní organizace.

German Days na Mezinárodním strojírenském veletrhu

Vzdělávání bylo také jedním z témat projektu German Days, který organizovala Česko-německá obchodní a průmyslová komora v rámci Mezinárodního strojírenského veletrhu, konaného 15.–19. září 2008 v Brně. Jedním z vedlejších sponzorů této akce byla i ČSOB. Veletrh měl letos poprvé oficiální partnerskou zemi: Německo. Vedle zahajovací konference pod heslem „Česká republika a Německo – partnerství budoucnosti“ byla součástí programu German Days tři odborná fóra a firemní prezentace na témata budoucnosti

strojírenství: inovace a výzkum, energetické technologie a technika životního prostředí, vzdělávání. V České republice budou v dalších letech určovat hospodářský vývoj dva hlavní aspekty: dynamika inovací a automatizace ekonomiky na straně jedné a nedostatek kvalifikovaných pracovních sil na straně druhé. V Německu existují zajímavé modely odborného a univerzitního vzdělávání, které by díky vysokému podílu praxe mohly být pro Českou republiku zajímavé.
www.german-days.cz

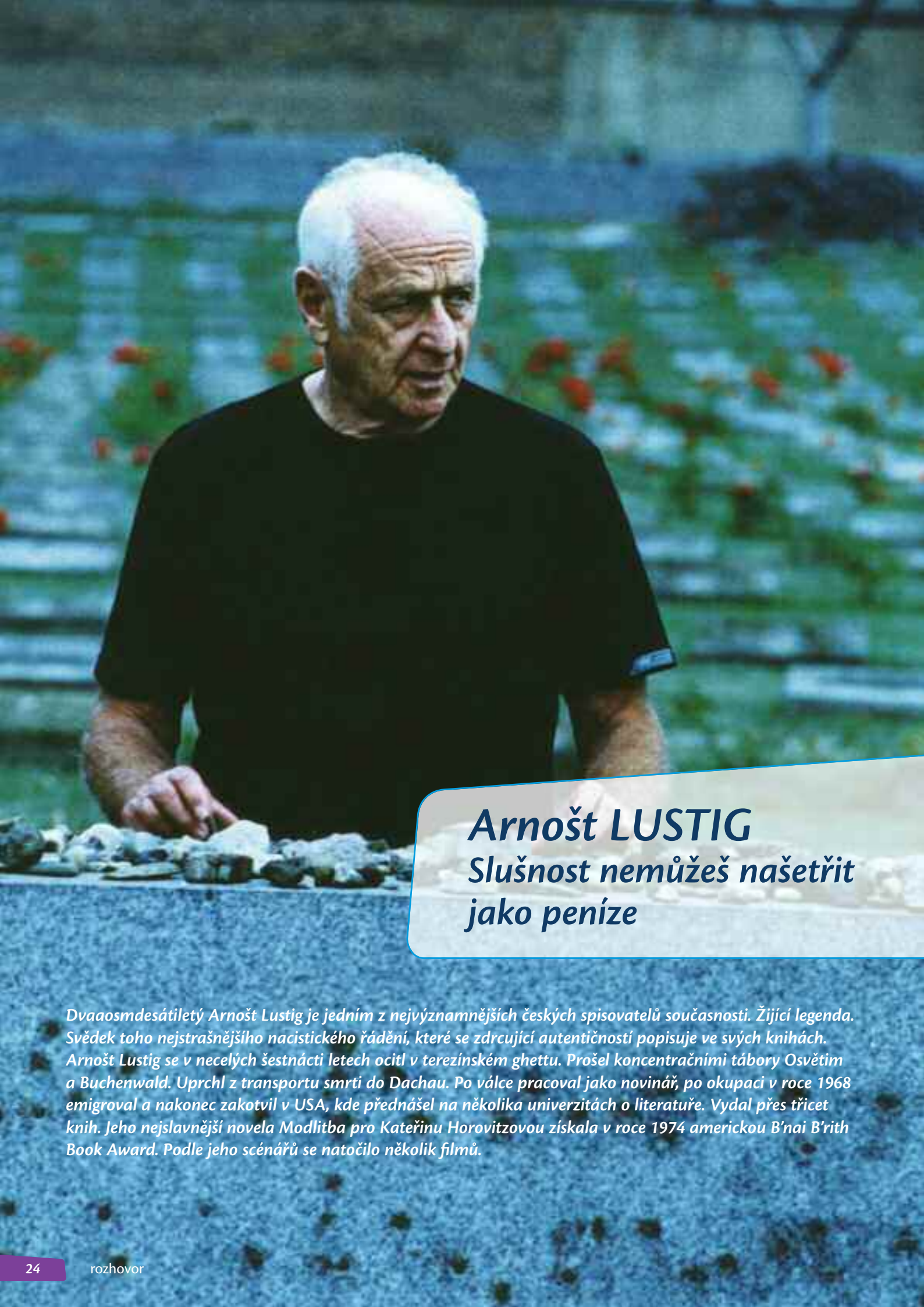
Střední odborná učiliště ve školním roce 2006/2007

Obory s největším počtem žáků

Skupina oborů	Počet škol	Počet žáků
gastronomie, hotelnictví a turismus	232	29 267
strojírenství a strojírenská výroba	240	24 331
stavebnictví, geodézie a kartografie	154	11 904
elektrotechnika, telekom. a výpočetní technika	155	10 824
obchod	147	10 246
zemědělství a lesnictví	134	10 092
Celkový počet škol a žáků	557¹⁾	129 551

1) Školy celkem nejsou součtem škol podle oborů, protože v jedné škole může probíhat výuka více oborů

Pramen: ČSÚ

Arnošt LUSTIG

Slušnost nemůžeš našetřit jako peníze

Dvaosmdesátiletý Arnošt Lustig je jedním z nejvýznamnějších českých spisovatelů současnosti. Žijící legenda. Svědek toho nejstrašnějšího nacistického řádění, které se zdrcující autentičností popisuje ve svých knihách. Arnošt Lustig se v necelých šestnácti letech ocitl v terezínském ghettu. Prošel koncentračními tábory Osvětim a Buchenwald. Uprchl z transportu smrti do Dachau. Po válce pracoval jako novinář, po okupaci v roce 1968 emigroval a nakonec zakotvil v USA, kde přednášel na několika univerzitách o literatuře. Vydal přes třicet knih. Jeho nejslavnější novela Modlitba pro Kateřinu Horovíťzovou získala v roce 1974 americkou B'nai B'rith Book Award. Podle jeho scénářů se natočilo několik filmů.

O čem byste psal, kdybyste se narodil o padesát let později?

Ve světě literatury existuje jenom pět námětů, ke kterým se všichni spisovatelé posledních deset tisíc let vracejí, které se jednotlivě nebo v kombinaci stále opakují. Na prvním místě je láska. Nejzkušenější spisovatelé se drží Lásky s velkým L, protože to je to, co lidi zajímá úplně nejvíc. Na druhém je moc a manipulace. Pro ten třetí námět existuje řecké slovo hybris, což znamená překročení, kdy člověk zapomene, že je člověk. Myslí si, že je Bůh, že si může dovolit všechno, a chová se jako Bůh. A je za to potrestán, shoří v ohni. Ty dva poslední náměty jsou zločin a trest. Tato všechna témata se prolínají v mých knížkách. Zajímá mě člověk, který je na konci příběhu slušnější, lepší než na začátku. Zajímá mě soudobá podoba konfliktu dobra a zla, která je prakticky obsahem a formou všeho, co prožívám.

Jak se díváte na mravnost a slušnost dnešní doby?

Dnešní doba klade na mravnost stejné nároky jako na každé pokolení, ale v rychlejším sledu, protože žijeme nesrovnatelně rychleji než moje babička nebo prababička. A jestliže se zrychlila existence, tak se zhustily zároveň konflikty mezi dobrem a zlem. Zlo v každém pokolení má jiný oblek, jinou masku. Podobou dnešního zla je strašlivý spěch, stres, nároky na lidi, kterým není dopřán skutečný odpočinek, reflexe, resonance všeho, co udělají. Každému člověku, kterému přibývá let, se zdá svět horší. To už popisuje Starý zákon. Čili požehnáno budiž mládí a jeho optika, která podobně jako štěňata nebo kočata spoustu věcí nevidí! A nebudiž požehnáno dozrávání, které umožňuje lidem vidět více korupce, více lži, více podvodů, tunelování...

Napsal jste přes třicet knížek a novel. Všechny jsou o holocaustu. Proč?

Také se občas sám sebe ptám, proč nenapišu něco, co by čtenáře zajímalo víc než příběhy o zabíjení Židů... Asi bych mohl psát o manželských trojúhelnících a třeba by mě to i bavilo, ale nějak mi to nestojí za to. Pro mě je mravnější psát o tom, co jsem prožil, než o něčem jiném, za co bych třeba dostal víc peněz, ale neměl bych pocit čistoty. Literatura má totiž dar nechat mrtvé přežít. To, co jsem prožil, bylo ztělesněním pekla. A mě právě ze všeho nejvíc zajímá mravnost tváří v tvář blížící se smrti. Zajímá mě tahle esence souboje dobra a zla, která se v nejrůznějších formách dodnes opakuje. Podívej, co se stalo na Balkáně... Dám příklad. Byl jsem v Osvětimi v karanténě lidí určených do plynu. V takové ohradě jako jateční dobytek. Už nás ani netetovali, protože to byla škoda práce. A samozřejmě jsme měli strach. Nevěděli jsme, kdy přijdou. Trvalo to jeden den, dva, tři... Oni totiž nejdřív plynouvali maďarské Židy. Sice spěchali, ale bylo jich osm set tisíc, a tak polští, čeští, holandští, francouzští, norští Židé čekali. A za tři dny, když pro nás stále nepřicházeli, už to byla nuda.

Jak může být čekání na smrt nuda?!

Čekáš, než tě zplynoují... ale nemáš, co dělat. Dostáváš jednou denně krajíček chleba, vodovou polívku. Tak jsem sesbíral pár hadrů, udělal jsem z toho balon a začali jsme si s kamarádem kopat. Jeden střílel desítky, druhý chytal. A já byl ten, co chytal. Mezi dráty, ve kterých bylo deset tisíc voltů. Do toho přišel velice elegantní esesák. Oni si

potrpěli na eleganci na rozdíl od špinavých a smradlavých Židů (což souhlasí, protože my jsme se nemohli mýt). Vypadal jak z módní přehlídky. Měl vepřovicové rukavice, držel žlutou rákosku a jen tak lehce se jí pořád dotýkal své dlaně, jako by se bil do ruky. Díval se mi na nohy. Věděl jsem, že mě chce praštit. Když švihnul, rákosku jsem přeskočil! A ten esesák nevěřil svým očím: tady jsou dva mladí Židé, kteří budou – možná za půl hodiny, možná zítra – zplynováni jako hmyz, a oni hrají fotbal!!! A o kus dál slyšel ty starší, jak říkají „A6, B7...“. Hráli z paměti šachy. Ten esesák odešel zhnusen tím, že v lidech, kteří budou zplynováni, je ještě tolik života.

V jednom rozhovoru jste řekl, že Mojžišovu desateru chybí jedno důležité přikázání, a tím je slušnost...

Přemýšlím o tom celý život. Přišel jsem na to, že třeba takové přikázání NESESMILNÍŠ nebo CTI SVÉ RODIČE svědčí o tom, že to nikdy nefungovalo! Nejdřív museli lidé bít své rodiče, aby Mojžiš mohl říct: „NEBIJTE SVÉ RODIČE.“ Desatero je inspirováno negativně. A právě ta slušnost tam chybí. Slušnost pokládám za zákon člověka a úplně mě dojíká, co všechno představuje! Do něj můžeš zahrnout nejlepší lidi svého pokolení, hrdiny, dobrodince, poctivce... Jde o to, aby si člověk mezi dobrým a zlým vybral to dobré. A mezi dobrým a lepším to lepší! A aby to nevztahoval jenom k sobě, nýbrž ke všem! Kdysi před dvěma tisíci lety věřili lidé starozákonních společností, že slušnost je jako pták. Letí nad mořem a musí pořád mávat křídly, aby se neutopil. To, že jsem byl včera slušný, mi nepomůže, když nebudu slušný i dnes. Slušnost nemůžeš našetřit jako peníze!

Věříte v nesmrtelnost?

Já si myslím, že když člověk umře a jeho fyzické, biologické já zmizí, zůstane po něm stopa jenom tak dlouho, dokud bude žít někdo, kdo si na něj vzpomene. A pokud to bude vynikající mozek, který prospěl lidstvu jako Sokrates, Platon, Aristoteles, dosáhne jakési určité neurčité nesmrtelnosti. Proto mě třeba mrzí, že nevím, jak se jmenovali lidé, kteří stáli u prvních objevů naší civilizace. Byla by to hezká povídka s názvem: Člověk, který vynalezl oheň.

Existuje krásná, přes čtyři tisíce let stará pověst o Gilgamešovi, která svědčí o tom, že člověk po nesmrtelnosti vždycky toužil.

Proto některá náboženství věří v posmrtný život. Ale jde to až do extrémů. Třeba pro muslimy teprve v nebi začíná skutečný život. Vzdávají se svého pozemského bytí, což vede k neúctě k životu a k jeho bezcennosti. To uvedli do praxe němečtí nacisté. Byli ochotni vyvraždit židovské, slovanské obyvatelstvo, aby udělali místo pro dosud neexistujících pět set milionů Němců, kteří jednou osídlí Evropu od Biskajského zálivu až po Ural. A já jsem byl svědkem této bezcennosti lidského života, kdy se strojově jako v továrně vraždilo. Deset tisíc lidí denně a deset tisíc lidí za noc.

Jak se vám to všechno podařilo přežít?

No, já jsem takové dítě štěstěny. Začalo to v Terezíně. „Proč jsi tady?“ zeptal se mě německy komandant, když nás nakládali do transportu. „Pane komandante,“ řekl jsem špatnou němčinou, „jsem zařazen v transportu, třebaže můj otec pracuje ve zbrojním průmyslu.“ Bylo to překeknutí. Chtěl jsem německy říci slovem kriegsbeschädigt, že můj otec byl zraněn ve

válce v rakousko-uherské armádě, ale v nervozitě jsem vyslovil „kriegsbeschäftigt“, čímž jsem ze zraněného udělal zaměstnaného ve zbrojním průmyslu. Komandant mě přehlédl od hlavy až k patě a pak mě i sestru vyřadil z transportu do Osvětími. Ale o několik týdnů později jsme tam stejně museli... Vzpomínám si, byly čtyři hodiny ráno, když jsme přijeli v transportu pěti tisíc lidí. Bylo takové jasné ráno a já jsem měl dobrou náladu.

Jak to?

Měl jsem hlad a najednou jsem dostal najíst. Polští vězňové nám totiž řekli, abychom snědli, co máme, že je konec. A jeden člověk mi dal krabičku sardinek a tabulku čokolády, což je zvláštní kombinace! Když se mě pak ten Mengele ptal, jaké mám povolání, protože potřeboval vybrat deset procent dělníků, odpověděl jsem: „Mám devět řemesel a desáté bídu.“ A začal jsem se smát! My jsme neměli tušení, že tenhle slušně oblečený, hezký pán rozhoduje, že tím komínem za ním prolétne devět desetin toho transportu. Mengele mi odpověděl také úsměvem a ukázal, abych šel mezi dělníky. Mého tatínka ale poslal do plynu, protože si nesundal brýle. Kdo měl brýle, šel do plynu. Já pro tátu schovával cigaretu, víš? A pak mi kluci řekli: „Tak to už neschowávej, protože on si nesundal brýle.“ Tím mi sdělili, že je po něm. A tak jsem šel k drátům, což jsem nesměl, a tam jsem zpíval takovou písničku z Netopýra, kterého jsme viděli s tatínkem v kabaretu v Terezíně: „Šťastný je ten, kdo zapomene, co se nedá změnit.“ A najednou to byla tak hluboká pravda...

Jaký byl váš táta?

Měl jsem ho děsně rád. Byl to bezvadný chlap, takový hodný táta, slušný, hezký. Když mi bylo šestnáct, každý večer se mě ptal, jestli už jsem měl ženskou. Já jsem samozřejmě žádnou neměl! Tedy měl. A mnoho, ale jenom v myšlenkách. A pořád mě s tím otravoval. Tak jsem se dopálil a šel jsem v Terezíně za jednou prostitutkou, abych mohl tatínkovi říct, že jsem už s ženskou byl. Ta dívka, byla moc hezká, se jmenovala Inge. Byla to krasojedkyně z německého cirkusu v Hamburku. „Tak mi přines dvě deka margarínu a půjdeš poslední,“ řekla. Byl jsem třináctý. Zaučila mě na třetím poschodí kavalce, kde vždycky zatáhla deku, aby bylo soukromí. Chovala se moc hezky a vedla mě, jako když vedeš dítě neznámou cestou lesem.

Co pak tomu říkal tatínek?

Večer jsem čekal, až se mě zeptá, jestli už jsem byl s ženskou, a já mu řeknu: „To se ví!“ Ale on se mě už nikdy nezeptal!

Šel jste za tou dívkou někdy znovu?

Než jsme pak měli odjet do Osvětími, tak

jsme se my, všichni kluci z pokoje 16, rozhodli, že nikdo neodjede jako panic. Pověřili mě, abych Inge přivedl. Když jsem jí řekl, že je nás třicet, zhrozila se: „Ty ses zbláznil!“ Ale dali jsme jí hřebeny, kartáče, deky a ona přišla, se všemi to udělala a všichni byli nadšení. Jen Milánek Oppenheimer, kterému bylo zrovna čtrnáct, nechtěl. Za Boha nechtěl, ale já jsem mu říkal: „Hele, nikdo nesmí odjet jako panic.“ Takže poté, co to udělala s devětadvaceti, on byl ten třicátý. Udělala to s ním moc hezky také. A teď stříh! Je po válce a ten Milánek nepřežil. Umrzly mu nohy a oni mu je uřezali, když jsme odjížděli z Buchenwaldu. Náš vlak vězňů kryl německý vojenský vlak, protože se blížili Američané a střídali. A toho Milánka hodili na dno vagonu, bez nohou, takže tam zahynul nějakou hroznou smrtí. Po návratu do Prahy jsem navštívil jeho rodiče, což byla chyba...

Proč?

Když mě viděli, mysleli, že přijde i Milánek... Ale Milánek nepřišel, protože byl mrtvý. Já jsem jim neřekl, jak umřel – to nešlo. Jenom jsem řekl, že bych na něj už nečekal. Ten pan Oppenheimer pak za mnou chodil a k mému synovi Pepíčkovi byl hrozně hodný, dával mu drahé dárky a vždycky při tom hrozně plakal, že jeho Milánek mohl mít také dítě. „Pane Oppenheimere, chtěl bych vám říct, že než jsme jeli do Osvětími, pozval jsem krásnou krasojedkyni a váš Milánek odjel do Osvětími jako muž!“ A on, jak plakal, tak se začal usmívat. A já jsem tenkrát porozuměl i svému tátovi. Chtěl, abych byl chlap, než nás zabijí.

Text: Dana Emingerová / Foto: Petra Růžičková

Východní Čechy: Toulky krajem

Ve východních Čechách se snoubí nádherná příroda s velkolepou historií, lidským umem, úchvatnou hudbou a všemožnými druhy sportu. Koho z nás nepohladí na duši hudební festival Smetanova Litomyšl? Komu se netají dech při Velké pardubické? Kdo je imunní proti adrenalinové smršti při sledování Zlaté přilby? Východní Čechy si vás získají také chutí vyhlášeného pardubického perníku a blízkostí koní, kteří ke zdejšímu kraji neodmyslitelně patří.

Středověká metropole kraje: Hradec Králové

Hradec Králové býval východočeskou metropolí už ve středověku. Toto kdysi husitské město, později sídlo biskupství i vojenská pevnost, se koncem 18. století proměnilo v pevnost barokní. Velká část města však byla zbořena, a proto začátkem 20. století započala jeho nová výstavba. Podíleli se na ní přední čeští architekti Jan Kotěra a Josef Gočár, kteří obohatili město o mnoho významných budov, jež stojí za to si prohlédnout. A dostanete-li potom chuť si trochu zasportovat, zavítejte do zdejšího akvacentra s umělým mořským příbojem. Za prohlídku stojí i obří akvárium či pamětihodnosti, které jsou z Hradce Králové snadno dosažitelné: Hrádek u Nechanic, Kuks, Proboštův betlém v Třebechovicích...

Tři pardubická „nej“

Velká pardubická (steeplechase cross-country) je nejtěžším a nejprestižnějším dostihovým závodem koní na evropském kontinentě, nepočítáme-li Velkou národní (Grand National Liverpool steeplechase) ve Velké Británii, která už je „za kanálem“. Není se proto co divit, že pro milovníky koní jsou Pardubice mekkou. Dostih měří 6 900 metrů, má 31 překážek a koná se každoročně druhou říjnovou neděli už od roku 1874 (s výjimkou let 1876 a 1908 kvůli nepřízní počasí, válečných let a roku 1968). Druhým velkým sportovním lákadlem Pardubic je **Velká cena České republiky na ploché dráze (Zlatá přilba)**, která se konala letos začátkem října už pošedesáté. Jestliže jste se na tento závod, jehož vylučovací systém je považován za nejspravedlivější ze všech organizovaných plochodrážních závodů, přijeli podívat, mohli jste zde vidět závodníky světových jmen. A pokud vás návštěva Pardubic teprve čeká,

nezapomeňte kromě prohlídky města ochutnat také zdejší výtečný perník, který smí pro svou jedinečnost používat v rámci EU chráněného zeměpisného označení **Pardubický perník**.

Vábení starobylé Litomyšle

Naše pozvánka do tohoto starobylého města a místa konání našeho druhého nejstaršího hudebního festivalu (Smetanova Litomyšl se pořádá na přelomu června a července už od roku 1949) vás zavede do nádherného areálu státního zámku v Litomyšli, který byl v roce 1999 zapsán do Seznamu kulturního světového dědictví UNESCO. Tato dominanta celého města je jednou z nejvýznamnějších renesančních památek u nás.

V klimaticky vhodném prostředí zámeckého sklepení dozrává unikátní řada vín CHATEAU LITOMYŠL, jež lze ochutnat při dojednané ochutnávce. Sklepení vám ale

nabídne i „potravu“ pro ducha – v místní galerii naleznete sochy Olbrama Zoubka, který spolu s dalšími vynikajícími výtvarníky Stanislavem Podhrázkým, Václavem Bošítkem a Zdeňkem Palcrem restauroval sgrafitovou výzdobu pláště renesančního zámku.

V bývalém zámeckém pivovaru, kde se 2. března 1824 narodil hudební skladatel Bedřich Smetana, je v současné době umístěno apartmá, v němž můžete pobýt. Rok 2009 může být pro návštěvu právě ten pravý. Litomyšl si totiž bude připomínat 750 let od doby, kdy byla povýšena na město.

Králický Sněžník: k pramenům řek

Pozvání na Králický Sněžník patří těm z vás, kteří milují krásu zapomenuté přírody, pohledy do dalekých krajín, lesy, louky, klid, zvířata... Po Krkonoších a Hrubém Jeseníku jde o třetí nejvyšší horský masiv v České republice a je to kraj vsutku panenský. Jeho vrchol pokrývá v průměru osm měsíců v roce sněh – odtud název „Sněžník“.

Symbolem tohoto vrchu (1 424 m n. m.) se stalo slůně, které vás bude čekat, pokud vystoupíte až nahoru. Odtud je nádherný výhled nejen do Polska a na moravskou stranu (Rychlebské hory a Jeseníky), ale i do Čech (Suchý vrch, Orlické hory). Kousek pod vrcholem Králického Sněžníku pramení řeka Morava. Na jižním svahu Klepého, který je z kupole Sněžníku dobře vidět, se nachází významné evropské rozvodí – Morava odvádí vody do Černého moře, Kladská Nisa do Baltského a vody Tiché Orlice putují do moře Severního.

A zima je tu!

Centra zimní rekreace najdete na Pardubicku například v Čenkovicích, Dolní Moravě a Jablonném nad Orlicí. Lyžařské areály se nacházejí také v Železných horách a Žďárských vrších, kde na řadě menších sjezdovek mohou nerušeně trénovat své umění začínající lyžaři i vyznavači snowboardu.

Naopak velmi zkušené a náročné sjezdaře uspokojí černá sjezdovka v areálu pod Sviní horou v Králickém Sněžníku, asi 10 km od

Králíků. Nabízí několik sjezdových tratí včetně nezbytných doprovodných služeb (prodej lyžařských potřeb, půjčovna lyží a snowboardů, skibus, skiservis, snowboardová škola, úschovna lyží). Příjemné lyžování je také na sjezdovce u chaty Návrší poblíž Starého Města. V celé oblasti Králického Sněžníku jsou výborné podmínky pro turistické výlety na běžkách – hlavně pro ty, kteří dávají přednost volné přírodě a rádi si razí stopu sami.

Kůň (nejen) ve znaku měst

Koně jsou ve východních Čechách všude. Však také mnohá východočeská města mají ve svém znaku koně jako symbol odvahy a síly. Není náhodou, že nejstarší hřebčín v České republice je v Kladrubech nad Labem, nejtěžší dostih kontinentu se běží v Pardubicích a muzeum koní najdete ve Slatiňanech. A už vůbec není náhoda, že právě ve východních Čechách prožívají jezdecké stezky (značené bílým čtvercem s modrým, červeným nebo žlutým kruhem uprostřed) velký boom a táhnou se v délce téměř 600 km. Je-li kůň vaším dobrým kamarádem, neváhejte si vyjet na projížďku i v bíle zasněžené zimní krajině. Chcete-li se o koních dozvědět více, pak se možná zajedete podívat do hřebčína v Kladrubech nad Labem, kde se zabývají chovem starokladrubských běloušů. Prohlídky stájí a kočárovny tu jsou pro veřejnost organizované s průvodcem až do konce října (mimo pondělí), poté až do

dubna na základě předchozí objednávky. Podobné návštěvní podmínky platí i pro Hippologické muzeum umístěné v renesančním, novogoticky upraveném

zámečku ve Slatiňanech, s nímž sousedí hřebčín a výběhy. V nich jsou celoročně k vidění koně Przewalského a koně starokladrubští a jezdeckí.

Léčebná slatina a přírodní prameny

Lázně Bohdaneč, vzdálené asi osm kilometrů od Pardubic, využívají slatinu a přírodní minerální vody k léčbě pohybového aparátu; zaměřují se především na zánětlivá revmatická onemocnění, artrózu, vertebrogenní

syndromy a Bechtěrevovu nemoc. Lázně Velichovky se specializují zase na rehabilitaci pacientů po úrazech před a po operacích kostí a kloubů, včetně kloubních náhrad. I zde je léčba založena na husté slatině napájené prameny vody s obsahem uhličitanu vápenatého a železa. Do lázní ale

dnes člověk nemusí jezdit jenom s nějakou nemocí – různé wellness programy jsou připraveny pro všechny, kteří si chtějí chvíli odpočinout a nechat pečovat o své tělo. A co vy – nemáte chuť si uprostřed zimy udělat krátkou dovolenou v příjemném prostředí zdejších lázní?

Kouzlo vánočních betlémů

Příběh o Ježíškově narození byl a je věčnou inspirací pro tvůrce betlémů. Česká republika se řadí mezi betlemářské velmoci, protože výroba betlémů – ať už ze dřeva, papíru, sádry, keramiky či perníku – má u nás tradici už od 16. století. V Třebechovicích pod Orebem (nedaleko Hradce Králové) se nachází muzeum betlémů, v němž můžete spatřit více než 400 starých i současných betlémů. Nejceněnější je unikátní Třebechovický Proboštův betlém, který byl v roce 1999 vyhlášen Národní kulturní památkou.

Kulturní akce ve Východočeském kraji

17. ledna 2009

Pardubice, KD Dubina (od 19 hodin)
3. taneční dům (masopustní) – v masopustně-maškarním duchu se ponese třetí Taneční dům, pořádaný folklórním souborem Lipka. Taneční zábava s živou hudbou bude doplněna výukou tance.

20. ledna 2009

Hradec Králové, Sál Filharmonie (od 19 hodin)
Vivaldi – koncert z díla slavného mistra v podání houslistky Gabriely Demeterové, kterou doprovodí Collegium Gabriely Demeterové.

2.–8. března 2009

Pardubice, Východočeské divadlo
Grand Festival smíchu – ve finále devátého ročníku oblíbeného festivalu se představí sedm nejlepších divadelních komedií, které vznikly v Čechách v roce 2008.

7. března 2009

Hradec Králové, Artkino CENTRAL (od 18:45)
Madama Butterfly – slavná Pucciniho opera v přímém přenosu z newyorské Metropolitní opery se skvělou sopranistkou Cristinou Gallardo-Domâs v hlavní roli.

Řekni mi, kolik je hodin, a já ti povím, jaký jsi

Možná vás napadne – proč investovat do módy, když trendy se každý rok mění? Existuje však jeden doplněk, a u mužů lze hovořit dokonce o šperku, který ani paní móda nedokáže změnit v bezcennou věc. Kvalitní hodinky totiž vydrží celý život, a i to je jeden z důvodů, proč má smysl do jejich koupě investovat.

Začalo to velkými hodinami do domácnosti. Ten, kdo si je v minulosti mohl dovolit pořídit, se zpravidla těšil společenskému postavení a prestiži. Když přišly náramkové hodinky, situace se opakovala – i ony se původně dávaly jako dárek nebo odměna za zásluhy. Každé dítě si tehdy přálo dostat hodinky k Vánocům nebo narozeninám. Postupně se ale staly běžnou součástí života. Dnes si můžete vybrat – vyrábějí se hodinky pro muže, ženy i unisex nebo dětské, hodinky pro celodenní nošení, ale i pro speciální příležitosti – sportovní i společenské, také strojky se speciálními funkcemi, které ukazují duální čas, mají stopky a timer, umí přepínat v časových pásmech. Nosí se hodinky digitální, analogové i kombinované. Současný „retro“ módní trend například velí pořídit si hodinky natahovací. Neohrnuté nos, samozřejmě nejde o takové, jaké se nosily dřív a kvůli nimž jste mohli ráno zaspát, když jste si je večer nenatáhli. Hodinářské řemeslo má pro tuto funkci nový termín – rezerva nátahu (běžně 42 hodin). Automaty v hodinovém strojku obsahují samonatahovací systém, takže hodinky se prakticky natahují samy, pohybem ruky, na které jsou připnuté. Jsou stále v chodu a na ukazateli můžeme sledovat, jaká nám zbývá rezerva.

Přehledka pánských šperků

Jak už bylo řečeno, v hodinářství sice neexistují nějaké zásadní trendy, které by starší kousky odepisovaly do starého železa, přesto se výrobci chtějí pochlubit svým umem a představit novinky. Proto i oni mají „své dny“, tedy týdny módy. Jeden se jmenuje Baselworld a každoročně probíhá

ve švýcarské Basileji. Salon International de la Haute Horlogerie se koná také ve Švýcarsku, přesněji řečeno v Ženevě.

V zásadě jde o přehlídku určenou pánským očím, neboť muži na rozdíl od žen nemají mnoho možností vybrat si doplněk či šperk, kterým by mohli podtrhnout svůj vzhled. Přitom pro současné muže je označení „šperk“ na místě i z důvodu financí, protože ceny hodinek se mohou pohybovat od několika tisíců až po miliony. A víte, proč se zemí zaslíbenou stalo v tomto oboru právě Švýcarsko? Je to zásluhou církevních reformátorů, kteří Švýcarům zakazovali nošení veškerých ozdob, takže jediným povoleným „šperkem“ pro muže se staly právě hodinky, a jejich výrobci tak našli nekonečný prostor pro svůj um a kreativitu.

Švýcarsko je dnes domovem takových značek, jako jsou například Longines sídlící v Saint-Imier a Omega se sídlem v Bienne, nebo například i britské značky Rolex, která má hlavní sídlo v Ženevě. Ano, i tato proslulá britská hodinářská značka sídlí ve Švýcarsku. A není sama. Švýcarské továrny vyrábějí strojky i pro jiná zvučná jména, jako třeba pro italský Gucci, francouzský Cartier či americký Calvin Klein. Zahraniční firmy sázejí na fakt, že Švýcaři se už dávno naučili vyrábět ty nejlepší hodinové strojky. V neprospěch švýcarských strojků mluví snad jedině jejich cena, které velmi snadno konkurují japonští výrobci.

Jak si vybrat?

Tím se ovšem dostáváme k otázce, jak si správně vybrat. Při nákupu hodinek je třeba vybírat podle toho, komu jsou určeny – zda je budete nosit vy, nebo jde o dárek, a také

kolik peněz chcete do hodinek investovat. Začít můžete na pár stokorunách, skončit v řádu milionů. Dnes je běžné mít doma vícero hodinek a volit podle situace: ty, které se hodí na obchodní schůzku k obleku, si nevezmete na putování po horách. Pro běžné nošení je dobré sáhnout po levnějších hodinkách, u nichž nebudete příliš litovat, když přijdou k úhoně, a navíc je budete moci střídat podle momentální módy.

Dále odborníci radí vzít v úvahu provedení pouzdra hodinek, upínacího řemínku, tedy tahu, krycího sklíčka (safírové se nepoškrábe, ale je dražší) a nakonec strojku, odborně zvaného kalibr. Nejlevnější hodinky mají pouzdra z měkkých slitin, jako jsou mosaz nebo slitiny niklu. Ta však nejsou příliš

paradox se postaral o zemětřesení mezi hodináři v 80. letech, kdy se zákazníci nakonec rozdělili do dvou skupin: na striktní pragmatiky, kteří chtějí levnou a přesnou časomíru, a na ty, pro které absolutní přesnost není tak důležitá, ale chtějí mechanické hodinky s kouzlem tradičního hodinářského řemesla. A zatímco u digitálních a quartzových strojků je jedno, kdo je vyrábí, u mechanických strojků je to velmi důležité. Nejdražší strojky si dělá výrobce sám, levnější nakupuje od švýcarského výrobce ETA a ty na spodní cenové příčce dělají nejrůznější čínští výrobci. A jak na první pohled rozpoznáte quartzové strojky od mechanických? Vteřinová ručička quartzových strojků se pohybuje trhaně,

Hodinky v roli luxusního šperku

Provedení ve zlatě, osazení diamanty, nápaditý design a na první pohled luxusní vzhled – tím vším dokážou hodinky zaujmout nejbohatší muže planety natolik, že za ně neváhají vydat v přepočtu i desítky milionů korun. Jeden z rekordů drží například značka Patek Philippe – v roce 2002 se její hodinky na aukci v Ženevě prodaly za 6,6 milionu švýcarských franků. K dalším rekordmanům patří další švýcarský výrobce Piaget, který v 80. letech upevnil svou pověst klenotnického hodináře s nejdražšími pánskými hodinkami své doby. Jejich výroba zabrala celé dva roky, stály tři a půl milionu švýcarských franků a obsahovaly 154 gramů platiny, 296 diamantů a 3,85 karátu modrých diamantů se zvlášť vysokou odrazivostí. Co to však je proti diamantovým hodinkám, které vyrobila švýcarská firma Chopard a stojí „pouhých“ 25 milionů dolarů (viz foto vlevo dole). Svému majiteli, na kterého se ještě čeká, nabídnou diamanty o hmotnosti 200 karátů, z nichž tři největší – bílý, modrý a růžový – váží dohromady 38 karátů. Proti tomu hodinky za 540 tisíc dolarů od firmy Vacheron Constantin, které nosí Silvio Berlusconi, vypadají jako z levného kraje, nemluvě o hodinkách Patek Philippe Perpetual Calendar za 60 tisíc dolarů, které měří čas Vladimíru Putinovi.

odolná. Nejoblíbenějším provedením je ušlechtilá ocel, nejdražší je z drahých kovů. (Oblíbené je především zlato s příměsí jiných kovů, například v barevném provedení bílého, růžového či žlutého zlata. Nejnákladnějším materiálem je platina.)

Strojky rozdělujeme na digitální, s číslicemi a displejem, dále pak na quartzové s elektronickým strojkem a na mechanické se strojkem mechanickým. Pořadí zhruba odpovídá ceně. Nejlevnější jsou hodinky s digitálním strojkem, o něco víc si připlatíte za quartzový strojek a nejvíce vás bude stát strojek mechanický. Na pohled to působí poněkud podivně, protože v přesnosti měření času je pořadí přesně opačné: mechanické hodinky mívají odchylku několik vteřin za den, „digitálky“ se zpozdí o pár vteřin za měsíc. Tento

jednou za vteřinu poskočí. U mechanických plynule a nepostřehnutelně klouže. Kvalitní quartzové hodinky koupíte u výrobců nejrůznějších módních a „trendy“ hodinek, jako jsou Fossil, Timex nebo Swatch, v ceně od jednoho do pěti tisíc korun. V digitálních hodinkách v Česku kraluje Citizen, Casio a Seiko. Ačkoliv „digitálky“ patří mezi nejlevnější hodinky, pokud budete chtít funkcemi nadupané digitálky spojené s GPS či databankou, počítejte s vyšší cenou. I takové jsou na trhu. Můžete-li si dovolit

dát za hodinky více peněz, také víc získáte. Od pěti tisíc si skvěle vyberete například u německé značky Junghans nebo Tag Heuer a v cenách nad deset tisíc už můžete počítat i s mechanickými strojky. Už vždycky budete vědět, kdy nastal pravý čas.

Vaší volby
si velice vážíme

Finanční ředitelé českých firem ocenili ČSOB

Stovka porotců, kterou tvořili finanční ředitelé 100 nejvýznamnějších firem v České republice, ocenila ČSOB a její služby v korporátním bankovníctví 1. místem a titulem *MasterCard* Firemní banka roku 2008.

Děkujeme.